

**KÁROLI GÁSPÁR
REFORMÁTUS EGYETEM
HITTUDOMÁNYI KAR**

SZEMESZTERFÜZET

Szemináriumok

2023/2024. tanév

II. (tavaszi) félév

Tartalom

HT LSVL025 – Német egyházi szaknyelv 1.....	4
HT LSVL027 – Német egyházi szaknyelv 3.....	5
HT LSVL014 – Angol egyházi szaknyelv 1.....	7
T LSVL032 – Angol egyházi szaknyelv 3.....	8
HT RSVS213; HT ÉRTÉ001 – Rendszeres teológiai szakdolgozatra és kutatómunkára felkészítő szeminárium.....	9
HT RSVS214; HT ÉRTÉ002 – Döntés az életről?	10
ERP-HT 0053 – Turning points: Christianity’s Dangerous Idea – Formation of the Western World (Reading Course)	12
HT BSVS002; HT ÉRTÉ003 – Determinizmus, predestináció és szabad akarat a qumráni tekercsekben	13
HT GSVS349 (HT TNS5111) – Médiafogyasztás és keresztyénség – Szakmódszertani szeminárium	15
HT BSVS003 – Ószövetségi szeminárium: Emberi sikerek, Isten történelme a Sámuel könyvekben	16
ERP-HT 0054 – YOUTH MISSION	17
ERP-HT 0055 – EXEGETICAL BASES: GOSPEL ON THE PERIPHERY	19
HT RSVS211, HT ÉRTÉ442 - Dogmatika olvasószeminárium	20
HT GSVS351; HT ÉRTÉ005 – Egy egészségesebb életért – EDUVITAL INTERDISZCIPLINÁRIS BLOKKSZEMINÁRIUM	20
HT ÉRTÉ006 – Orgonaismeret: Orgonafelügyelet a református egyházban.....	23
HT ÉRTÉ007 – Hangszerjáték (orgona/harmónium)_1	24
HT ÉRTÉ008 – Hangszerjáték (orgona/harmónium)_2	24
HT ÉRTÉ009 – Hangszerjáték (orgona/harmónium)_3	24
HT ÉRTÉ713 – Ének készségfejlesztés 1	25
HT ÉRTÉ714 – Ének készségfejlesztés 2	26
HT ÉRTÉ715 – Társas ének 1.....	26
HT ÉRTÉ716 – Társas ének 2.....	27
HT ÉRTÉ717 – Kamarakórus – Óprotestáns liturgikus tételek.....	27
HT GSVS352; HT ÉRTÉ718 – A fiatalok számára az Élő Ige a legfontosabb!.....	28
HT RSVS215 - Görög nyelvi szövegolvasás, nyelvtani rendszerezés és ismeretbővítés	30
HT RSVS216 - Mítoszok a modern tömegkultúrában	31
HT BSVS004 - Jézus példázatai Lukács evangéliumában.....	32
HT BSVS005 - Az evangélium hirdetése képekben	34
HT BSVS006; HT ÉRTÉ720 - Bepillantás az ökumenikus bibliafordítás műhelyébe – Márk evangéliuma	35
HT ÉRTÉ721 - Ideas on State, Law, Power and Politics: Political Philosophy of Luther and Calvin	36

HT RSVS209, HT ÉRTÉ431 - Egyháztörténeti források digitalizálása II.	37
HT BSVS007 - Bevezetés a qumránológiába	37
HT BSVS008 - Migránsok, (be)vándorlók és az Ószövetség	38
HT BSVS009 - Apokaliptika az Ószövetségben.....	39
HT BSVS268 - Bibliai héber szövegolvasás II.	40
HT BSVS269 - Dániel könyvének magyarázata.....	40
HT BSVS270 - Szigorlatra felkészítő bibliai héber nyelvgyakorlat	41
VI. éves képzés: Lelkigondozási oktatási egység – 2024. március 4-8.	42
VI. éves képzés: Igehirdetés Blokk 6.év. 2023.04.15-19 (8:30-12:00-ig; 13:00-16:00-ig)	43
VI. éves képzés: Ifjúsági munka blokkhét – 2024. május 13-17.....	44

HT LSVL025 – Német egyházi szaknyelv 1.

Tantárgy felelőse: Szelényi Judit	Féléves óraszám: N:30	Kredit: 3	Előtanulmányi kötelezettség: Ld. Mintatanterv!	
Tantárgy előadója: Szelényi Judit	Tárgy besorolása: KV	Meghirdetés féléve: tavaszi Kedd 15:00 - 16:30	Oktatás nyelve: magyar, német	Értékelés módja: gyakorlati jegy
			Ajánlott félév:	Értékelés módszere: Folyamatos a tanórákon, szóbeli prezentáció, 1 zárthelyi, két fordítási feladat

A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:

A négy félévre tervezett „Német egyházi szaknyelv” tantárgy első része az egyházi szaknyelv alapjainak lerakását célozza. A tankönyvi anyag lehetővé teszi az egyházi, gyülekezeti élet, az istentiszteleti rend, az ünnepek, valamint az egyházi iskolák sajátosságainak megismerését német nyelvterületen. Ehhez civilizációs ismereteket is nyújt. Megvalósítandó a kiválasztott bibliai történetek értő olvasása, valamint az egyházi sajtó és a kommentárok nyelvezetével való ismerkedés a fordítási feladatok révén.

A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó készségek és kompetenciák:

Az olvasott- és hallott szöveg értése (ez utóbbi fejlesztését segíti a tankönyv hanganyaga), a fordítási készség alapjainak lerakása, mely bizonyos nyelvtani ismereteket feltételez. A beszéd-készség fejlesztése. A hallgató legyen képes középfeladati szinten lévő szövegeket önálló olvasás során vagy hanganyagként is megérteni, esetenként lefordítani, a megadott témákkal kapcsolatos beszélgetésekben részt venni.

1. Lektion 1. Vorstellung, Einführung in die Weltreligionen,
2. Das Vaterunser, Morgen-, Abend- und Tischgebete
3. Lektion 2. Die Eröffnungsveranstaltung
4. Vom Schätzesammeln, die wahren Werte
5. Lektion 3. Länder, Religionen, ausführlichere Vorstellung der Familie
6. Vom verlorenen Schaf
7. Lektion 4. Biblische Geschichten, Übersetzung, Vergleich mit anderen Übersetzungen,
8. Lektion 5. Wiederholung des Gelernten durch Teilsimulation
9. Lektion 6. Geburtstagsfeier
10. Jesu Geburt
11. Weihnachtsgeschichte - Übersetzung
12. Lektion 7. Feste im ganzen Jahr
13. Feste – Biblische Geschichte
14. Wiederholung, Abschlusstest

Évközi tanulmányi követelmények:

Folyamatos készülés (hétről – hétre)
Szóbeli prezentációk az adott témában
Fordítási feladatok egyházi szaklapból vagy kommentárból
1 zárthelyi

Kötelező irodalom:

Kötelező tankönyv és munkafüzet: Szilágyi – Thiering: *Der verborgene Schatz*, KRE, Budapest 2005.

Hangkazetta és videó az adott tankönyvhöz

Ajánlott irodalom:

Német nyelvű Biblia olvasása

Egyházi lapok (pl. Kirchenzeitung) vagy kommentár olvasása

HT LSVL027 – Német egyházi szaknyelv 3.

Tantárgy felelőse: Szelényi Judit	Féléves óraszám: N:30	Kredit: 3	Előtanulmányi kötelezettség: Ld. Mintatanterv!	
Tantárgy előadója: Szelényi Judit	Tárgy besorolása: KV	Meghirdetés féléve: tavaszi Kedd 16:30 - 18:00	Oktatás nyelve: magyar, német	Értékelés módja: gyakorlati jegy
			Ajánlott félév:	Értékelés módszere: Folyamatos a tanórákon, szóbeli prezentáció, 1 zárthelyi, két fordítási feladat

A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:

A négy félévre tervezett „Német egyházi szaknyelv” tantárgy harmadik része az egyházi szaknyelvi ismeretek bővítését és elmélyítését célozza. A tankönyvi anyag lehetővé teszi az egyházi, gyülekezeti élet, az istentiszteleti rend, az ünnepek, valamint az egyházi iskolák sajátosságainak megismerését német nyelvterületen. Ehhez civilizációs ismereteket is nyújt. Megvalósítandó a kiválasztott bibliai történetek értő olvasása, valamint az egyházi sajtó és a kommentárok nyelvezetével való ismerkedés a fordítási feladatok révén.

A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó készségek és kompetenciák:

Az olvasott- és hallott szöveg értése (ez utóbbi fejlesztését segíti a tankönyv hanganyaga), a fordítási készség, a nyelvtani ismeretek és a beszédkészség továbbfejlesztése. A hallgató legyen képes közép-haladó szinten lévő szövegeket önálló olvasás során vagy hanganyagként is megérteni, esetenként lefordítani, a megadott témákkal kapcsolatban önállóan is kifejezni a véleményét.

1. Wiederholung der Zehn Gebote und der schon gelernten Gebete, Das Glaubensbekenntnis
2. Lektion 1. Die Abreise, Reisevorbereitungen, Reiseziele
3. Lektion 2. Die Arbeit und der Alltag eines Pfarrers / Priesters
4. Das Eisenbahngleichnis – Die Auslegung des Kästner Gedichtes
5. Lektion 3. Gottesdienst am Sonntag
6. Übersetzung: Unterschiede und Gemeinsamkeiten Evangelisch – Katholisch
7. Lektion 4. Die Kirchengemeinde, ökumenische Gebetswoche
8. Die Aufgaben der christlichen Erziehung
9. Übersetzung: Die vier Evangelien – Was man wissen sollte
10. Lektion 5. Kirchenbaukunst – Die Beschreibung meiner Kirche
11. Die Beschreibung unserer Gemeinde
12. Jesus Christus: wahrer Gott und wahrer Mensch
13. Wiederholung des Fachwortschatzes
14. Abschlusstest

Évközi tanulmányi követelmények:

Folyamatos készülés (hétről – hétre)
Szóbeli prezentációk az adott témában
Fordítási feladatok egyházi szaklapból vagy kommentárból
1 zárthelyi

Kötelező irodalom:

Szilágyi – Thiering: *Der verborgene Schatz*, KRE, Budapest 2005.
Hangkazetta és videó az adott tankönyvhöz

Ajánlott irodalom:

Német nyelvű Biblia olvasása
Egyházi lapok (pl. Kirchenzeitung) vagy kommentár olvasása

HT LSVL014 – Angol egyházi szaknyelv 1.

Tantárgy felelőse: Szelényi Judit	Féléves óraszám: N:30	Kredit: 3	Előtanulmányi kötelezettség: Ld. Mintatanterv!	
Tantárgy előadója: Mile András	Tárgy besorolása: KV	Meghirdetés féléve: tavaszi Pénteki napokon: 9:00- 10:30	Oktatás nyelve: magyar, angol	Értékelés módja: gyakorlati jegy
			Ajánlott félév:	Értékelés módszere: Folyamatos a tanórákon, szóbeli prezentáció, 2 zh., két fordítási feladat

A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:

A négy félévre tervezett „Angol egyházi szaknyelv 1” tantárgy első része az egyházi szaknyelv alapjainak lerakását célozza meg. A felhasznált anyag lehetővé teszi a keresztény iratok, valamint azok kronológiájának megismerését (The Christian Documents – a suggested chronology); különös hangsúlyt fektetve a négy evangéliumra. (The Gospels: Are they true? Are they reliable? Why are there four?) Ehhez civilizációs ismereteket is nyújt (Life in the time of Jesus). Jézus életének és tanításának bemutatása a négy evangélista és Pál apostol szerint (Different pictures of Jesus according to Matthew, Mark, Luke, John and Paul). Megvalósítandó a bibliai történetek értő olvasása, valamint az egyházi sajtó és a kommentárok nyelvezetével való ismerkedés a fordítási feladatok révén.

A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó készségek és kompetenciák:

Az olvasott- és hallott szöveg értése (ez utóbbi fejlesztését segíti a tankönyv hanganyaga), a fordítási készség alapjainak lerakása, mely bizonyos nyelvtani anyag önálló feldolgozását vagy ismétlését is feltételezi, a beszédképesség aktivizálása az olvasmányok megbeszélése és a prezentációk során. A hallgató legyen képes középhaladó szinten lévő szövegeket önálló olvasás során vagy hanganyagként is megérteni, esetenként lefordítani, a megadott témákról önállóan beszélni.

1. Introduction. The English Bible (RSV, NIV, NKJV, GNB, etc.) and How to Use it
2. The Ten Commandments, The Lord’s Prayer
3. The Synoptic Gospels
4. Sunday Morning Service / Mass; A church leaflet.
5. Jesus: His Life and Teaching
6. Jesus’ Teaching in Parables.
7. Test-paper 1.
8. Conflict with the Authorities, Jesus on Trial
9. The Crucifixion: Why Did Jesus Die? Historical Details
10. Jesus’ Resurrection and Ascension
11. The Picture of Jesus in Matthew, Mark and Luke
12. John’s Reflective Picture of Jesus
13. Paul’s Cosmic Picture of Jesus
14. Test-paper 2.

Évközi tanulmányi követelmények:

Folyamatos készülés (hétről – hétre)
Szóbeli prezentációk az adott témában
2 fordítási feladat egyházi szaklapból vagy kommentárból

2 zárthelyi

Kötelező irodalom:

Ábrahám K., és Egey E., (2001): *Learn from me* KGRE, Bp.
Hangkazetta és videó az adott tankönyvhöz

Ajánlott irodalom:

Angol nyelvű Biblia olvasása (RSV, NIV, NKJV, GNB, stb.)
Egyházi lapok (pl. Life and Work) vagy kommentár olvasása

T LSVL032 – Angol egyházi szaknyelv 3.

Tantárgy felelőse: Szelényi Judit	Féléves óraszám: N:30	Kredit: 3	Előtanulmányi kötelezettség: Ld. Mintatanterv!	
Tantárgy előadója: Mile András	Tárgy besorolása: KV	Meghirdetés féléve: tavaszi Pénteki napokon: 10:30- 12:00	Oktatás nyelve: magyar, angol	Értékelés módja: gyakorlati jegy
			Ajánlott félév:	Értékelés módszere: Folyamatos a tanórákon, szóbeli prezentáció, 2 zh., két fordítási feladat

A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:

A négy félévre tervezett „Angol egyházi szaknyelv” tantárgy harmadik része a keresztény egyház kialakulásával, terjedésével, hitvallásával, tanaival, valamint a vallásgyakorlás mikéntjével foglalkozik és kitér az egyes felekezetek közötti különbségekre is.

A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó készségek és kompetenciák:

Az olvasott- és hallott szöveg értése (ez utóbbi fejlesztését segíti a tankönyv hanganyaga), a fordítási készség alapjainak lerakása, mely bizonyos nyelvtani anyag önálló feldolgozását vagy ismétlését is feltételezi, a beszéd-készség aktivizálása az olvasmányok megbeszélése és a prezentációk során. A hallgató legyen képes középfeladók szinten lévő szövegeket önálló olvasás során vagy hanganyagként is megérteni, esetenként lefordítani, a megadott témákról önállóan beszélni.(900)

1. The Early Christian Church – Its Beliefs and Teaching
2. The Spreading Christian Church – Its Development
3. The Reformation; Further Divisions
4. Buildings for Worship
5. Leaders of the Church
6. Today’s Christian Church – Its Beliefs and Teaching
7. Test-paper 1.
8. The Trinity: The Three-in-One God
9. Holy Communion: The Last Supper and Modern Communion Services
10. Rites of Passage, Symbols, Sacraments
11. Christian Festivals, The Church’s Year
12. Using the Bible in Christian Life and Worship
13. The Ecumenical Movement and the World Council of Churches

14. Test-paper
Évközi tanulmányi követelmények:
Folyamatos készülés (hétről – hétre) Szóbeli prezentációk az adott témában 2 fordítási feladat egyházi szaklapból vagy kommentárból Két zárthelyi
Kötelező irodalom:
Ábrahám K., és Egey E., (2001): <i>Learn from me</i> KGRE, Bp. Hangkazetta és videó az adott tankönyvhöz
Ajánlott irodalom:
Angol nyelvű Biblia olvasása (RSV, NIV, NKJV, GNB, stb.) Egyházi lapok (pl. Life and Work) vagy kommentár olvasása

HT RSVS213; HT ÉRTÉ001 – Rendszeres teológiai szakdolgozatra és kutatómunkára felkészítő szeminárium				
Tantárgy felelőse: Czentnár Simon	Féléves óraszám: N: 30	Órarendi beosztás: szerda 14:30	Előtanulmányi kötelezettségek: ---	
Tantárgy előadója: Czentnár Simon				
Előadók fogadóórái:	Kredit:	Meghirdetés féléve: tavaszi	Ajánlott félév: ---	Értékelés módja: gyakorlati jegy
Oktatás nyelve: magyar	Besorolása/ Típusa: szeminárium			Értékelés módszere: írásbeli dolgozat
A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:				
A rendszeres teológiai szakdolgozatra és kutatómunkára felkészítő szeminárium célja, hogy szakmai segítséget nyújtson azoknak a hallgatónak, akik rendszeres teológiai területen (dogmatikai, dogmatörténeti, etikai témában) szeretnének szakdolgozatot írni, vagy ilyen irányú kutatómunkára, illetve publikációk írására készülnek. A kurzus keretében a hallgatók tanácsokat kapnak a téma kialakításával és szűkítésével, az irodalmi gyűjtéssel, a dolgozat szerkezetének, felépítésének megtervezésével, valamint a munka ütemezésével kapcsolatban (ha már van témavezetőjük, akkor az általa kijelölt menetrenddel összhangban), de akár olyan formai szempontokban is, mint például a szakszerű szövegszerkesztés és formázás. A kurzus célja, hogy a félév során konkrét fejezetek is elkészüljenek a dolgozathoz. A kurzust témavezetőtől függetlenül mindenki felveheti a témavezető beleegyezésével.				
A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó készségek és kompetenciák:				
Egyéni egyeztetés alapján, a hallgató igényeit és haladását figyelembe véve.				
Évközi tanulmányi követelmények:				
<ul style="list-style-type: none"> aktív részvétel az órákon, kapcsolattartás a munkafolyamat során 				

<ul style="list-style-type: none"> • a kutatómunka fázisától függően elkészített írásbeli munka
Kötelező irodalom:
Alistér McGrath: <i>Bevezetés a keresztény teológiába</i> , Budapest, Osiris, 2002.
Ajánlott irodalom:
Eco, Umberto: <i>Hogyan írjunk szakdolgozatot?</i> , Budapest, Kairosz, 2002. Gyurgyák János: <i>Szerkesztők és szerzők kézikönyve</i> , Budapest, Osiris, 1997. Mihályi Péter: <i>Hogyan írjunk szakdolgozatot?</i> , Veszprém, Veszprémi Egyetem, 2002. Müller, Gerhard – Balz, Horst – Krause, Gerhard (eds.): <i>Theologische Realenzyklopädie</i> , 36 vols, Berlin, De Gruyter, 1976–2004.

HT RSVS214; HT ÉRTÉ002 – Döntés az életről?				
Tantárgy felelőse: Czentrár Simon	Féléves óraszám: N: 30	Órarendi beosztás: szerda 16:00	Előtanulmányi kötelezettségek: ---	
Tantárgy előadója: Czentrár Simon Veres Ábel				
Előadók fogadóórái:	Kredit:	Meghirdetés féléve: tavaszi	Ajánlott félév: ---	Értékelés módja: gyakorlati jegy
Oktatás nyelve: magyar	Besorolása/ Típusa: szeminárium			Értékelés módszere: írásbeli dolgozat
A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:				
<p>Az emberi élet Isten ajándéka, Istentől kapta értékét, és ezért csak Ő rendelkezhet annak végéről is. Az orvostudomány új lehetőségei, a jogfejlődés, a társadalmi közvélemény és gyakorlat ugyanakkor újra kérdések elé állítják a keresztény embert. Vajon meg kell szólnunk az abortuszról és az eutanáziáról szóló vitában, és ha igen, milyen választ adjunk a kihívásokra?</p> <p>A szeminárium célja, hogy segítséget adjon a hallgatóknak egy olyan álláspont kialakításában, mely a Szentírás tanításában gyökerezik, szakmai és teológiai szempontból is megalapozott, felismeri saját felelősségét és határait, valamint figyelemmel kíséri más tudományterületek eredményeit is. A szeminárium kutatói műhelyként működik majd, ahol a hallgatók a téma egy-egy területére összpontosítva, közösen állítanak össze egy olyan munkaanyagot, melyből későbbi szolgálatuk és tanulmányaik során is meríthetnek és építkezhetnek majd. A szeminárium témájának különös aktualitást adnak napjaink közéleti párbeszédei, akár egyházi nyilatkozatai is.</p>				
A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó készségek és kompetenciák:				

- Élet és halál a Bibliában: a „Ne ölj!” parancsolat és az ehhez kapcsolódó bibliai helyek értelme, bibliai teológiai áttekintés
- Egyháztörténeti áttekintés a kezdetektől a keresztyén középkor végéig; a reformációtól napjainkig
- Rendszeres teológiai összegzés
- Teológiai etikai összegzés (református)
- Egyházi állásfoglalások (*Állásfoglalás a magzati élet védelmében*, 1992.)
- Más felekezetek etikai álláspontja
- Nemzetközi kitekintés: egyházi állásfoglalások
- Nemzetközi kitekintés: jogi szabályozások
- Az abortusz és az eutanázia a hazai jogban
- Az orvostudomány szempontjai
- Lelkigondozói szempontok
- Közéleti, egyházi nyilatkozatok, állásfoglalások bemutatása, etikai alapok keresése a megszólalások mögött

Évközi tanulmányi követelmények:

- Aktív részvétel az órákon
- Egy választott terület kidolgozása egy 5–7 oldalas dolgozat formájában
- A választott terület bemutatása a szemináriumon

Ajánlott irodalom:

- Anzenbacher, Arno: *Keresztény társadalometika*, Budapest, Szent István Társulat, 2001.
- Bonhoeffer, Dietrich: *Etika*, Kolozsvár, Exit Kiadó, 2015.
- Cseri Kálmán: *A Tízparancsolat*, Budapest, Harmat, 2016.
- Douma, J.: *A Tízparancsolat*, Budapest-Gödöllő, Iránytű Kiadó, 1994.
- Honecker, Martin: *Einführung in die Theologische Ethik*, Berlin, Walter de Gruyter, 1990.
- Lochman, Jan Milic: *A szabadság útjelzői*, Budapest, Kálvin Kiadó, 1993.
- McQuilkin, Robertson: *An Introduction to Biblical Ethics*, Wheaton, Illinois, Tyndale House Publishers, 1989.
- Thielicke, Helmut: *Theologische Ethik*, Tübingen, J. C. B. Mohr, 1972.
- Török István: *Etika*, Kolozsvár, 1997.
- Scott B. Rae: *Erkölcsei döntések. Bevezetés az etikába*, Budapest, Harmat, 2015.
- Sebestyén Jenő: *Református Etika*, Budapest, 1993.
- Stott, John: *Korunk égető kérdései*, Budapest, Harmat, 2020.
- Szűcs Ferenc: *Teológiai Etika*, Budapest, Református Zsinati Iroda Tanulmányi Osztálya, 1993.
- Weber, Helmut: *Általános erkölcssteológia*, Budapest, Szent István Társulat, 2001.

ERP-HT 0053 – Turning points: Christianity’s Dangerous Idea – Formation of the Western World (Reading Course)

Course Supervisor: Dr. Gabor J Lanyi	Number of Lessons per Week: 2	Course Schedule: TBA	Prerequisites: Upper-Intermediate Level English Skills	
Instructor’s Name: Dr. Gabor J Lanyi				
Consulting Hours: TBA	6 credit	Course’s Semester: 2023/2024 Summer	Recommended Semester:	Evaluation: „Gyakorlati jegy”
Language: English	Type of Course: Seminar			Method of Evaluation: see requirements below

Course Description:

The study of Christianity’s past is essential for anyone who seeks to understand Christianity’s present situation in the World and wants comprehend the Western tradition of culture, education, government and society. This course designed to help this comprehension by showing how the Protestant Reformation laid crucial impact on the formation of Western political thought, way of life and society in general.

The course’s guideline is Alister McGrath’s highly readable and very original analysis, titled “Christianity’s Dangerous Idea”. One chapter of the textbook will be discussed at each meetings of the course. The copy of the textbook will be provided for participants.

Requirements: Regular reading of the assigned chapter for each meeting. Participating students will have to give a *presentation in class about their chosen chapter*, provide *handouts, lead discussion*, and submit a 6-8 pages long *seminar paper* at the end of the course OR *give two presentations in class with handouts and discussion lead* without submitting seminar paper.

Schedule:

1. “The Gathering Storm” (Church, politics and society in the high middle ages)
2. “The Accidental Revolutionary” (The role and impact of Martin Luther)
3. “Alternatives to Luther” (The Diversification of the Reformation: Zwingli, Bucer and Calvin)
4. “The Shift in Power” (Calvin and the Genevian Reformation)
5. “England” (The emergence of Anglicanism)
6. “War, Peace and Disinterest” (European Protestantism in crisis, 1560-1800)
7. “Protestantism in America”
8. “The Global Expansion of Protestantism”
9. “The Bible and Protestantism”
10. “Believing and Belonging” (Some Distinctive Protestant Beliefs)
11. “The Structures of Faith” (Organization, worship and preaching)
12. “Protestantism and the Shaping of Western Culture”
13. “Protestantism, the Arts, and the Natural Sciences”

Textbook:

MCCRATH, ALISTER: Christianity’s Dangerous Idea, New York, HarperOne, 2007.

Recommended Literature:

BETTENSON, Henry - Chris MAUNDER (eds.): Documents of the Christian Church, Oxford University Press, 2011.

GONZALEZ, Justo L.: The Story of Christianity, Vol. 1: The Early Church to the Dawn of the Reformation, New York, Harper One, 2010.

GONZALEZ, Justo L.: The Story of Christianity, Vol. 2: The Reformation to the Present Day, New York, Harper One, 2010.

HASTINGS, Adrian: A World History of Christianity, Grand Rapids, Eerdmans, 1999.

RAHNER, Hugo: Church and State in Early Christianity, San Francisco, Ignatius Press, 1992.

NOLL, Mark: Turning Points. Decisive Moments in the History of Christianity. Grand Rapids, Baker, 2012.

HT BSVS002; HT ÉRTÉ003 – Determinizmus, predestináció és szabad akarat a qumráni tekercsekben				
Tantárgy felelőse: Péntek Dániel	Féléves óraszám: N: 30	Órarendi beosztás: megbeszélés szerint	Előtanulmányi kötelezettségek: -	
Tantárgy előadója: Péntek Dániel				
Előadók fogadóórái: megbeszélés szerint	Kredit: 2	Meghirdetés féléve: tavaszi	Ajánlott félév: 4., 6., 8., 10.	Értékelés módja: gyakorlati jegy
Oktatás nyelve: magyar	Besorolás a/Típusa: KV/SZV			Értékelés módszere: kiselőadás, szemináriumi dolgozat, órai munka,
A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:				
A kurzus célja, hogy a <i>Damaszkuszi irat</i> (CD), a <i>Közösség szabályzata</i> (1QS) és a qumráni „Hálaadó énekek” (<i>Hodajót</i> , 1QH ^a) válogatott szakaszain keresztül vizsgálja azt, hogy hogyan jelenik meg a determinizmus és a predestináció, illetve a szabad akarat gondolata a qumráni tekercsekben. Ezen túl a tárgyalt qumráni szövegeket a korai judaizmus időszakának más szövegeivel és az Újszövetség (közelebbről a páli levelek) releváns szakaszaival is összehasonlítjuk. A kurzus során a források egy részét héber nyelven fogjuk olvasni, így a hallgatóknak lehetőségük nyílik arra is, hogy bevezetést nyerjenek a ponttálatlan héber szövegek olvasásába. A kurzus során a hallgatók az oktatóval közösen kiválasztott források és szakirodalom alapján kiselőadást tartanak és szemináriumi dolgozatot készítenek.				
A tantárgy programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó készségek és kompetenciák:				
<ol style="list-style-type: none"> 1. Bevezetés: A fogalmak definíciója 2. A qumráni iratok főbb műfajai és jellegzetességei 3. A qumráni iratok szövegkiadásai, fordításai 4. Válogatott szemelvények olvasása a <i>Damaszkuszi iratból</i>: CD II,2-13, III,18-IV,19 5. Válogatott szemelvények olvasása a <i>Közösség szabályzatából</i>: 1QS III,13-IV,26, IX,12-26 6. Válogatott szemelvények olvasása a <i>Hódajótból</i>: 1QH^a VII,12-39, IX,1-38, X,22-32, XI,20-37 				

<p>7. Predestináció és determinizmus a korai judaizmus irodalmában, a qumráni iratokban és az Újszövetségben: Összehasonlító elemzés</p> <p>8. Összefoglalás</p>
<p>Évközi tanulmányi követelmények:</p> <p>1. órai aktivitás</p> <p>2. a forrásszövegek olvasása (részben eredeti nyelven)</p> <p>3. kiselőadás tartása egy az oktatóval egyeztetett, választott témából</p> <p>4. szemináriumi dolgozat készítése a kiselőadás témájából (terjedelem: kb. 4-5 oldal)</p>
<p>Kötelező irodalom:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fröhlich Ida (ford.): <i>A qumráni szövegek magyarul</i>², Piliscsaba – Budapest, Pázmány Péter Katolikus Egyetem Bölcsészettudományi Kar – Szent István Társulat, 2000. • García Martínez, Florentino – Tigchelaar, Eibert J.C.: <i>The Dead Sea Scrolls – Study Edition</i>, Leiden – New York – Köln, Brill, 1999. • Schuller, Eileen M. – Newsom, Carol A.: <i>The Hodayot (Thanksgiving Psalms): A Study Edition of 1QH^a</i>, Atlanta, Society of Biblical Literature, 2012.
<p>Ajánlott irodalom:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Alexander, Philip S.: Predestination and Free Will in the Theology of the Dead Sea Scrolls, in John M. G. Barclay – Simon J. Gathercole (ed.): <i>Divine and Human Agency in Paul and his Cultural Environment</i>, London, T&T Clark, 27-49. • Bobzien, Susanne: <i>Determinism and Freedom in Stoic Philosophy</i>, Oxford, Clarendon, 1998. • Duhaime, Jean: Determinism, in L. H. Schiffman – James C. VanderKam (ed.): <i>Encyclopedia of the Dead Sea Scrolls</i>, New York, Oxford University Press, 194-198. • Elwolde, John Francis: Salvation in the Qumran Hodayot – Selected Texts and Preliminary Observations, in Marcos Aceituno Donoso - Joan Ramon Marín i Torner (szerk.): <i>Salvació i salvacions en els escrits bíblics i postbíblics (Scripta Biblica 17)</i>, Barcelona, PAM – ABCat 2018, 103-126. • García Martínez, Florentino – Tigchelaar, Eibert J.C.: <i>The Dead Sea Scrolls – Study Edition</i>, Leiden – New York – Köln, Brill, 1999. • Newsom, Carol A.: Predeterminism and Moral Agency in the Hodayot, in Ruth A. Clements – Menahem Kister – Michael Segal: <i>The Religious Worldviews Reflected in the Dead Sea Scrolls</i>. Proceedings of the Fourteenth International Symposium of the Orion Center for the Study of the Dead Sea Scrolls and Associated Literature, 28–30 May, 2013, Leiden – New York – Köln, Brill, 2018, 193-211. • Eugene H. Merrill: <i>Qumran and Predestination: A Theological Study of the Thanksgiving Hymns</i>, Leiden, Brill, 1975. • Justnes, Årstein: Predetermined for Predestination? On the Assumed Notion of Predestination in the Dead Sea Scrolls, <i>Scandinavian Journal of the Old Testament</i> 33 (2019/1), 82-94. • Lange, Armin: Wisdom and Predestination in the Dead Sea Scrolls, <i>Dead Sea Discoveries</i> 2 (1995/3), 340-354. • Klawans, Jonathan: The Dead Sea Scrolls, the Essenes, and the Study of Religious Belief: Determinism and Freedom of Choice, in M. L. Grossman (ed.): <i>Rediscovering the Dead Sea Scrolls: An Assessment of Old and New Approaches and Methods</i>, Grand Rapids, Eerdmans, 2010, 264–283. • Popovic, Mladen: Apocalyptic Determinism, in John J. Collins (ed.): <i>Oxford Handbook of Apocalyptic Literature</i>, Oxford, Oxford University Press, 2014, 255-270.

- Stauber, Chad: Determinism in the Rule of the Community (1QS): A New Perspective, in Peter W. Flint – Jean Duhaime – Kyung S. Baek (ed.): *Celebrating the Dead Sea Scrolls: A Canadian Collection*. Atlanta, Society of Biblical Literature, 345-358.
- Tukasi, Emmanuel O.: *Determinism and Petitionary Prayer in John and the Dead Sea Scrolls: An Ideological Reading of John and the Rule of the Community (1QS)*, London, T&T Clark, 2008.
- Xeravits Géza: *Könyvtár a pusztában – Bevezetés a holt-tengeri tekercsek nem-bibliai irodalmába* (Deuterocanonica 3), Pápa – Budapest, Pápai Református Teológiai Akadémia – L'Harmattan, 2008.

HT GSVS349 (HT TNS5111) – Médiafogyasztás és keresztyénség – Szakmódszertani szeminárium

Tantárgy felelőse: Dr. Siba Balázs	Féléves óraszám: 30	Órarendi beosztás: csütörtök 16.00	Előtanulmányi kötelezettségek: nincs	
Tantárgy előadója: Dr. Thoma László Dr. Siba Balázs				
Előadók fogadóórái:	Kredit: 2	Meghirdetés féléve: tavaszi	Ajánlott félév:	Értékelés módja:
Oktatás nyelve: magyar	Besorolás a/Típusa:			Értékelés módszere:

A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:

Látszólag a mi igényeink kielégítése a legfontosabb a kereskedők, marketing szakemberek, médiában dolgozók, a versenyszféra, a közintézmények és a politikusok számára egyaránt. A médián keresztül közvetített üzenetek ezt erősítik fel és közrejátszanak, az „élménytársadalom” kialakulásában. A kultúrában jelen lévő igények: az érzékszervekre hatás, az azonnali átélés keresése és az élmények igénye nagymértékben hatnak a keresztyénség mindennapjaira és ünnepeire is. Vajon milyen világ rajzolódik ki a médián keresztül? Hogyan olvashatunk a sorok között? Miben más a média spiritualitása és a keresztyén életszemlélet? Milyen keresztyén szempontjai lehetnek a médiafogyasztásnak? Teológusként miért fontos érteni, megismerni a kultúrát, amiben az evangéliumot hirdetjük? Hogyan tanulhatunk meg teológiai reflexiókat megfogalmazni a média által közvetített üzenetekre?
Meghívott vendégeinkkel együtt a különböző műfajok közös reflexiójára hívjuk a szeminárium résztvevőit.

A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó készségek és kompetenciák:

febr. 15.	Bevezetés	Siba Balázs
febr. 22.	Közösségi média és self-branding	Siba Balázs
febr. 29.	A szuperhős filmek mitológiája	Török László
márc. 7.	Modern mitológiák születése	Pethő Sándor
márc. 14.	A Szolgálólány meséje: hogyan lehet visszaélni keresztyén szimbólumokkal és fogalmakkal	Thoma László
márc. 21.	A Hillsong-botrány „tényfeltáró” dokumentumsorozata	hallgatók + TL

ápr. 11.	Szexualitás a médiában	hallgatók + SB
ápr. 18.	Milyen keresztyén karakterek tűnnek fel a mainstream médiatermékekben?	hallgatók + TL
ápr. 25.	Gender és Hollywood	hallgatók + SB
május. 2.	Bevezetés a „B” kategóriás „keresztyén filmek” világába	hallgatók + TL
május 9.	Mágia a tévésorozatokban	hallgatók + SB
május 16.	Zárás	
Évközi tanulmányi követelmények:		
kiselőadás tartása egy választott témában, aktív órai részvétel		
Kötelező irodalom:		
<p>Horváth D. – Nyirő N. – Csordás T.: Médiaismeret – Reklámeszközök és reklámhordozók, Budapest, Akadémiai Kiadó, 2013.</p> <p>Povedák István: Álhősök, hamis Istenek. Budapest, Gerhardus Kiadó, 2011.</p> <p>Sas István: Reklám és pszichológia a webkorszakban – Upgrade 3.0. Budapest, Kommunikációs Akadémia Könyvtár, 2012.</p> <p>Kapitány Gábor-Kapitány Ágnes: A tömegkommunikáció szimbolikus üzenetei. Dialóg Campus-Sajtóház Kiadó, 2006.</p>		
Ajánlott irodalom:		
<p>James W. Sire: The Universe Next Door: A Basic Worldview Catalog, Inter-Varsity Press, 2009.</p> <p>Székfű András: A reklám vigasza. In Hamp-Szöllősy (szerk.): Egyház és kommunikáció, Budapest, Balassi-Magyar Pax Romana Fórum, 2000, 73-77.</p> <p>Korpics Márta: A média kulturális tanulmányozása. digitális tananyag.</p>		

HT BSVS003 – Ószövetségi szeminárium: Emberi sikerek, Isten történelme a Sámuel könyveiben				
Tantárgy felelőse: Dr. Karasszon István	Féléves óraszám: 30	Órarendi beosztás:	Előtanulmányi kötelezettségek: nincs	
Tantárgy előadója: Dr. Karasszon István				
Előadók fogadóórái:	Kredit: 2	Meghirdetés féléve: tavaszi	Ajánlott félév:	Értékelés módja: szemináriumi munka, önálló dolgozat írása tanári irányítással
Oktatás nyelve: magyar	Besorolás a/Típusa: KV			Értékelés módszere:
A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:				
A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó készségek és kompetenciák:				

Sámuel könyvei igen jellegzetes emberi portrékat tartalmaznak – csak ha Sámuel, Saul, Dávid személyét tekintjük, akkor is kifejezett karakterológiai eseteket láthatunk magunk előtt, de a könyvek női alakjai is meglehetősen sajátos arculattal rendelkeznek. Nem kevésbé érdekes a kisebb szereplők jellegzetessége.

Természetesen érdekes történeti kutatást jelent, ha az elbeszélések alapján megpróbáljuk rekonstruálni az ókori szereplők vágyait, szándékait, tetteit – ide értve sikerüket és bukásukat is. A feladat azonban ennél jóval összetettebb, hiszen a Sámuel könyvei ugyanakkor Isten történelmet irányító hatalmáról is beszámolnak. A hallgató feladata az lesz, hogy egy portrét kiválasztva próbáljon történeti kutatást végezni, ugyanakkor azonban arra is figyelni, hogy az így elért eredmény hogyan illeszkedik Isten üdvtervébe.

Évközi tanulmányi követelmények:

Kötelező irodalom:

Ajánlott irodalom:

W. Dietrich, *Samuel*, I-V. kötet, *Biblischer Kommentar*, Neukirchen-Vluyn: Neukirchener Verlag/Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht, 2003-2023, ill. a benne foglalt szakirodalom.

ERP-HT 0054 – YOUTH MISSION				
Course Supervisor: Dr. László Thoma	Contact Hours per Semester: 45	Credit Point Value: 6	Prerequisites:	
Name of Instructor: Dr. László Thoma	Classification: compulsory	Course's Semester IV.	Language of instruction: English	Type of Course: seminar
			Recommended Semester: IV.	Method of evaluation: 1. Sample Teaching Outline - Each focus group will be asked to plan a lesson for a youth group, teach the lesson in a real Christian education setting, and critique both the lesson and their teaching of it. The lesson plan will include vision statement and objectives, educational assumptions, description of the context, session content outline, planned learning methods, and an evaluation

				<p>plan. This will be turned in before the lesson is taught.</p> <p>2. Three Lesson Observations and Critiques - Each student will visit two other Christian Education settings and observe someone else teaching a lesson. At least one of these settings must be outside the student's home church. In addition, the student will write a critique of his or her own teaching in the lesson that their group developed.</p> <p>3. Visitation experience – Students will complete 20 hours meetings with individuals or youth groups. These meetings are intended to be with a variety of people and groups. This is to be arranged through a church or community organization.</p>
--	--	--	--	--

Course Objectives and Learning Outcomes:

Our study will focus primarily on Christian Education in the local church and the various types of educational settings and structures. At the completion of the course, the students will have a clearer understanding of how Christian faith is nurtured in persons and communities. They will be equipped with some basic skills to create strong educational structures, materials, and practices for use in their own settings. They will also have a growing passion to see youth become Christians and be nurtured in Christian faith. The most important things about adolescents will be learned from young people themselves - they are the "experts" on themselves and the youth culture around them. We ask and expect from the fellow students to have a host congregation and a mentor instructor during the course. A personal time with the youth can help to integrate and personalize the principals of youth mission in field.

Knowledge, skills and competences students are expected to acquire:

- a) Knowledge:**
1. Articulate a theology and philosophy of ministry for youth ministry context
 2. Structures and Programs of Christian Education in the Local Church
 3. Curriculum Design
 4. Structures and Programs of Christian Education
- b) Skills and competences:**
1. Identify contextual considerations that affect and reflect ministry practice
 2. Ability to communicate correctly in the modes of discourse used in various ministry contexts
 3. Ability to envision Christian education most appropriate for a local church and to assure the development and empowerment of those serving in it
 4. Has sufficient self-knowledge and knowledge of human nature for effective helping and caring

5. Demonstrate beginning ability to use fundamental counseling skills of joining, assessing, facilitation
Required literature:
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Burns, Jim and Mike DeVries: (2001 revised). <i>The Youth Builder</i>, Gospel Light. ▪ Fields, Doug: (2002). <i>First Two Years of Youth Ministry</i>, Zondervan. ▪ Morgan, B. (2013). <i>Youth-ministry in a post-Christian world: A hopeful wakeup call</i>. San Diego: The Youth Cartel.

ERP-HT 0055 – EXEGETICAL BASES: GOSPEL ON THE PERIPHERY				
Course Supervisor: Prof. Dr. Gergely Hanula	Contact Hours per Semester: 60	Credit Point Value: 8	Prerequisites:	
Name of Instructor: Prof. Dr. Péter Balla Dr. habil. Ottó Pecsuk	Classification: compulsory	Course's Semester IV.	Language of instruction: English	Type of Course: lecture
			Recommended Semester: IV.	Method of evaluation: 1. Class attendance and participation in discussions, 2. oral exam, 3. Research paper at the end of the semester. 4. Exam
Course Objectives and Learning Outcomes:				
This course will review the Biblical narratives about migrants, outcasts, homeless and foreigners in the Bible. We will study these narrative from an exegetical point of view. It is our aim to realize where these narratives reflect today's issues and what are the basic differences between the migration of the world of the Bible and today.				
Knowledge, skills and competences students are expected to acquire:				
<p>a) Knowledge: Students will know how to relate Biblically to the issue of migration. They will have a perspective on the various individuals and groups involved in migration of some sort in either the Old or the New Testaments.</p> <p>b) Skills and competences: Students will be able to engage in dialogue with different opinion makers on the issue of contemporary migration. They will be able to handle the ethical and practical implications in the next courses within the area "Gospel on the Periphery".</p>				
Required literature:				
<ul style="list-style-type: none"> ▪ D. Carroll, <i>Christians at the Border: Immigration, the Church and the Bible</i>. Baker Publishing Group, 2008. ▪ V. T. Nguyen and J. M. Prior, <i>God's People on the Move: Biblical and Global Perspectives on Migration and Mission</i>. Eugene, Or: Pickwick Publications, 2014. 				

HT RSVS211, HT ÉRTÉ442 - Dogmatika olvasósze­minárium				
Tantárgy felelőse: Dr. Szabó István	Féléves óraszám: 30	Órarendi beosztás: hétfő: 15:00-16:30	Előtanulmányi kötelezettségek:	
Tantárgy előadója: Dr. László Emőke Dr. Szabó István				
Előadók fogadóórái:	Kredit: 2	Meghirdetés féléve:	Ajánlott félév:	Értékelés módja: gyakorlati jegy
Oktatás nyelve: magyar	Típusa: KV/SZV	2023/24/2.	tavaszi	Értékelés módszere:
A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:				
<p>A kurzus célja a klasszikus református dogmatika témaköreiben való további elmélyülés. A foglalkozások során G. van den Brink – C. van der Kooi holland szerzőpáros nemrég magyarul is megjelent „Keresztyén dogmatika” című könyvét tárgyaljuk közösen. Az elsődlegesen tankönyvnek készült mű rendkívül olvasmányos formában avatja be olvasóit a keresztyén hit titkába. Mindezt úgy, hogy egyszerre képviseli a konzervatív református teológia álláspontját, a tárgyalás során ennek ellenére sosem kerülve ki egy-egy témakör aktuális kérdéseit. A könyv pozitív fogadtatását jól jelzi, hogy rövid időn belül az angol fordítás mellett, 6 holland kiadást ért meg. A könyv előszavában Visky Béla méltán illeti a kötetet a következő jelzőkkel: biblikus, hitvallásos, objektív-tudományos, klasszikus és újszerű, református és ökumenikus.</p>				
A tantárgy programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó készségek és kompetenciák:				
<p>A könyv 16 fejezetben tárgyalja a keresztyén hit témaköreit az emberi tapasztalat felől indulva a tulajdonképpeni teológiai kérdések irányába. Így a prolegomena tárgyalása után tér rá az istentan, a Szentháromságtan, teremtéstan, antropológia, krisztológia és szoteriológia témaköreire. Ezt követően pedig a Szentlélekről, az egyházzól, a megigazulásról és megszentelésről szóló fejezetek következnek, majd az eszkatológiával zárja a sort.</p>				
Évközi tanulmányi követelmények:				
<ul style="list-style-type: none"> • A foglalkozásokon való aktív részvétel • A kiadott szövegrészek folyamatos olvasása • Egy választott fejezet bemutatása • A szóbeli előadás témájának írásos összefoglalója 				
Kötelező irodalom:				
<ul style="list-style-type: none"> • G. van den Brink – C. van der Kooi: Keresztyén dogmatika. Exit Kiadó, Kolozsvár, 2022 				

HT GSVS351; HT ÉRTÉ005 – Egy egészségesebb életért – EDUVITAL INTERDISZCIPLINÁRIS BLOKKSZEMINÁRIUM				
Tantárgy felelőse: Dr. Literáty Zoltán	Féléves óraszám: 30	Órarendi beosztás: 2024. február 26-29. 15:15-19:00	Előtanulmányi kötelezettségek:	
Tantárgy előadója: Meghívott neves professzorok/akadémikusok/oktatók/kutatók				
Előadók fogadóórái:	Kredit:	Meghirdetés féléve:		Értékelés módja:

	2		Ajánlott félév:	gyakorlati jegy
Oktatás nyelve: magyar	Besorolás a/Típusa: KV			Értékelés módszere: órai részvétel
A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:				
<ul style="list-style-type: none"> – Mit eszünk ma vacsira? – Várj! Mindjárt nyomtatok egy pizzát. – Nem tudnál inkább mégis egy hotdogot nyomtatni? <p>A nem is annyira távoli jövő egyik párbeszéde ez. De hol tart ma ez az élelmiszertechnológiai folyamat? Válaszokat várunk rá a szemináriumon.</p> <p>„Az vagy, amit megeszel.” De mit eszel meg??? Tudja egyáltalán valaki???</p> <p>Bizalom vagy bizalmatlanság kötődik a boltban vásárolt élelmiszertermékekhez az érzésvilágunkban? Ugyanakkor mi a valóság? Bizhatunk a magyar élelmiszerminőségben? A szomszéd „boltja” mindig zöldebb??? Nyugaton valóban jobb minőség van a polcokon?</p> <p>A kemizáció az emberiség túlélésének záloga, vagy pedig a jövőnk felégetése a jelenben? Előnyeiről és hátrányairól is hallunk egyaránt.</p> <p>A divat ugyan holnapra már elavul, de toxikus hatása még évszázadokig velünk marad. Mit áldozunk fel a szépség/trendiség oltárán és miért?</p> <p>Milyennek látjuk magunkat? Kóros elhízás, kóros soványság?</p> <p>Akarsz 100 évig élni? Élj stresszmentesen! De hogyan? Elsajátítható a stressz mérséklésének módja?</p> <p>Mi az? Kis mértékben gyógyszer, nagy mértékben orvosság? A zene és éneklés.</p> <p>Bullying az iskolában... Tehetsz ellene!/?</p> <p>Burn out. Hogyan előzhetem meg?</p> <p>A rendszeres mozgás, az egészség egyik záloga.</p> <p>GÉN-MÉM. Genetika – memetika. Biztos, hogy örökölted! De mi által? Biztos, hogy a DNS-ed tehet arról, hogy ki vagy?</p> <p>Ezer milliárd információ másodpercenként. Ugyanakkor az információ még nem tudás, a tudás még nem bölcsesség! Lehet az intelligencia mesterséges? Miért hívjuk intelligenciának? Áldásait kezdjük ismergetni! És a veszélyeit?</p> <p>Ezek és ehhez hasonló kérdésekre keressük a válaszokat azon az interdiszciplináris blokkszemináriumon, amelyet nem teológus, ugyanakkor saját tudományáguk kiemelkedő, akadémikus/professzor tudósai tartanak számunkra február utolsó hetének délutánjain a KRE HTK-án.</p>				

Leendő lelkipásztorként/hittanárként/értelmiségi emberként ezekkel a kérdésekkel találkozni fogunk, ha akarjuk, ha nem. Éppen ezért az előadásokat követően a mi feladatunk, hogy teológiai reflexiók érkezzenek a hallottakra, azaz izgalmas beszélgetésekre számítunk.

Az Eduvital Nonprofit Egyesület csaknem egy évtizede már tiszteletét tette Karunkon, s akkor egy rendkívül pezsgő intellektuális blokkszemináriumot tartottak nekünk/velünk. Hasonlóra számítunk most is, de ehhez szükség van a Ti vitalizáló érdeklődésekre és kérdéseitekre is. Ritkán visszatérő alkalom. Éljetek vele!

A szeminárium célja, hogy a lelkipásztori életet körülvevő hétköznapi életet meghatározó és hétköznapi embereket érdeklő témákról a legmagasabb szakmai tekintélyektől kaphassunk információkat és átfogó tudást, sőt bölcs szemléletet, szükség szerint pedig ezeket teológiai reflexióval illessük. Nem utolsósorban pedig saját testi/lelki egészségünk szempontjából hasznosítsuk az elhangzottakat.

A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó készségek és kompetenciák:

EDUVITAL INTERDISZCIPLINÁRIS BLOKKSZEMINÁRIUM 2024. február 26-29.

Február 26. Hétfő

15.15

Tompa Anna Semmelweis Egyetem (SE) Népegészségtani Intézet, MD.Ph.D.Dsc. MTA doktora, emerita professzor

Hogyan éljük túl a kemizációt?

16.30

Tompa Anna Semmelweis Egyetem (SE) Népegészségtani Intézet, MD.Ph.D.Dsc. MTA doktora, emerita professzor

" Toxikus divatok":

17.45

Hitka Géza

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem, egyetemi docens, PhD, Központvezető

Élelmiszeripari termékfejlesztés, a jövő élelmiszerei

Február 27. Kedd

15.15

Hoyer Mária, Budai Egészségközpont, Klinikai és addiktológiai szakpszichológus, ny. egyetemi docens

Stressz, stresszkezelés

16.30

Farnadi Tamara, Dinamikus Zenepedagógiai Műhely, freelancer: Dinamikus-zenepedagógus, Kokas-oktató, meseterapeuta

Buda Sára, Gyömrői Weöres Sándor Általános Iskola, Óbudai Egyetem:

Dinamikus-zenepedagógus, ének-zene, szolfézs tanár, karnagy
"Zendítsd meg a testedet és a lélek vele zendül!" (Dr. Kokas Klára)
(Test és zene-zene és lélek)

17.45

Pozsvai Dóra Újratervezés pszichológiai központ, Krízistanácsadó szakpszichológus
Bántalmazás gyermekközösségekben

Február 28. Szerda

15.15

Antal Emese TÉT Platform, szakmai vezető dietetikus, szociológus
Az egészséges táplálkozás alapelvei

16.30

Túry Ferenc SE Magatartástudományi Intézet PhD, egyetemi tanár
Testképzavar, evészavarok

17.45

Hoyer Mária, Budai Egészségközpont, Klinikai és addiktologiai szakpszichológus,
ny. egyetemi docens
Kiegészítés, depresszió

Február 29. Csütörtök

15.45

Tóth-Jova Erzsébet SE ETK, tanársegéd, doktorandusz
A rendszeres edzés szerepe az egészség megőrzésében

17.00

Falus András SE Genetikai, Sejt- és Immunobiológiai Intézet, MTA tagja,
emeritus egyetemi tanár
Mit várunk a mesterséges intelligenciától; perspektíva és veszélyek

18.15

Falus András SE Genetikai, Sejt- és Immunobiológiai Intézet, MTA tagja,
emeritus egyetemi tanár
Mit öröklünk és mit nem; tudomány és mítoszok

Évközi tanulmányi követelmények:

Órai jelenlét hiányzás nélkül.

HT ÉRTÉ006 – Orgonaismeret: Orgonafelügyelet a református egyházban

Tantárgy felelőse: Dr. Papp Anette	Féléves óraszám: N: 30	Órarendi beosztás:	Előtanulmányi kötelezettségek: -
Tantárgy előadója: Dosek Domokos			

Előadók fogadóórái: tömbösítve, terepen szerda 19:00-	Kredit:	Meghirdetés féléve:	Ajánlott félév:	Értékelés módja: Gyakorlati jegy
Oktatás nyelve: magyar	Besorolás a/Típusa:	tavaszi		Értékelés módszere: Megajánlott jegy jelenlét szerint
<i>A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:</i>				
Az orgona a templom dísze, értéke gyakran korából, egyediségéből, képző- és iparművészeti szempontból is túlmutat a gyülekezet aktuális állapotán, megítélésén, amit egy lelkipásztornak ismernie kell. Az elmúlt években e tudás hiányából fakadóan előfordult már műemléki oltalom alatt álló hangszerek pusztulása, illetve visszafordíthatatlan átalakítása.				
<i>A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó készségek és kompetenciák:</i>				
<ul style="list-style-type: none"> • A tantermi órák akusztikai alapismeretek mellett a hangszer történetének és felépítésének ismeretét célozzák, kiemelten is a jól ismert szerzők hangszereit (Bach, Buxtehude, Sweelinck, Reger, Franck...) • A különböző korok hangszereinek stílusjegyeit és korabeli használatát is elősegíti • A gyülekezeti/lelkipásztori felelőség ismertetése az orgona tekintetében, műemlékvédelem • A foglalkozás keretei között környékbeli orgonákkal ismerkedünk a helyszínen, melyek időpontjainak kiválasztása megbeszélés szerint történik • A tervek szerint az alábbi hangszerek kerülnek terítékre: A kisdísztermi orgona intonálása, Kálvin téri református templom, Avilai Szent Teréz plébánia, Hold utca, Gazdagréti- és Farkasréti orgonák, esetleg Debrecen város orgonái, • A TANTÁRGY <u>NEM</u> IGÉNYEL ZENEI JÁRTASSÁGOT ÉS ELŐTANULMÁNYT 				
<i>Évközi tanulmányi követelmények:</i>				
Órai részvétel				
<i>Kötelező irodalom:</i>				
<i>Ajánlott irodalom:</i>				
<ul style="list-style-type: none"> • Trajtler Gábor: Orgonaismeret • H. Klotz: Az orgonáról • Geyer: Az orgonáról 				

HT ÉRTÉ007 – Hangszerjáték (orgona/harmónium)_1			
HT ÉRTÉ008 – Hangszerjáték (orgona/harmónium)_2			
HT ÉRTÉ009 – Hangszerjáték (orgona/harmónium)_3			
Tantárgy felelőse: Dr. Papp Anette	Féléves óraszám: N: 15	Órarendi beosztás: megbeszélés szerint	Előtanulmányi kötelezettségek: Billentyűk és kotta minimális ismerete
Tantárgy előadója: Dosek Domokos			

Előadók fogadóórái: megbeszélés szerint	Kredit:	Meghirdetés féléve:	Ajánlott félév:	Értékelés módja: Gyakorlati jegy
Oktatás nyelve: magyar	Besorolás a/Típusa:	tavaszi		Értékelés módszere: hallgató aktuális tudásszintjén
A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:				
Egyházunk gyakorlatának megfelelő énekkíséresi készségek elsajátítása a hallgató jelenlegi tudásszintje szerint egyéni órákon , illetve improvizáció és repertoár játzsása a hallgató kívánsága szerinti arányban				
A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó készségek és kompetenciák:				
A gyülekezeti énekkíséret gyakorlatának elsajátítása, az ehhez tartozó zeneelmélet megismerése, gyakorlati alkalmazása, mely saját harmonizációban csúcsosodhat ki. A tanulmányok célját, kifutását a hallgató aktuális tudásszintjének figyelembevételével határozom meg egyéni elbírálás szerint. A kurzusnak célja lehet továbbá a be- és kivonulási darabok repertoárjának elsajátítása				
Évközi tanulmányi követelmények:				
Órai részvétel				
Kötelező irodalom:				
Ajánlott irodalom:				
Beharka Pál: Gyülekezeti harmóniumjáték Korálkönyv 1959. Genfi zsoltárok harmonizálása és Bach koráljai (A harmonizációt saját jegyzetből kívánom tanítani)				

HT ÉRTÉ713 – Ének készségfejlesztés 1				
Tantárgy felelőse: Papp Anette	Féléves óraszám:	Órarendi beosztás: Egyéni megbeszélés szerint	Előtanulmányi kötelezettségek:	
Tantárgy előadója: Kulcsár Virág Kata	N:30			
Előadók fogadóórái:	Kredit:	Meghirdetés féléve:	Ajánlott félév:	Értékelés módja: Gyakorlati jegy
Oktatás nyelve: magyar	Típusa: SZV	tavaszi		Értékelés módszere: Házi hangverseny a félév végén
A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:				
A kurzuson részt vevő hallgatók vokális készségeinek fejlesztése.				
A tantárgy programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó készségek és kompetenciák:				
Az egyéni foglalkozások során a hallgatók személyre szabott tananyaggal és módszerekkel gyakorolhatják a tiszta intonációt, és válhatnak ezáltal magabiztosabbá az éneklésben.				
Évközi tanulmányi követelmények:				

Aktív részvétel az órákon, a gyakorolt énekek szövegének ismerete.
Kötelező irodalom:
Ajánlott irodalom:

HT ÉRTÉ714 – Ének készségfejlesztés 2				
Tantárgy felelőse: Papp Anette	Féléves óraszám: N:30	Órarendi beosztás: Egyéni megbeszélés alapján	Előtanulmányi kötelezettségek:	
Tantárgy előadója: Kulesár Virág Kata				
Előadók fogadóórái:	Kredit:	Meghirdetés féléve: tavaszi	Ajánlott félév:	Értékelés módja: Gyakorlati jegy
Oktatás nyelve: magyar	Típusa: SZV			Értékelés módszere: Házi hangverseny a félév végén
A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:				
A kurzuson részt vevő hallgatók vokális készségeinek fejlesztése, nehezebb graduáltételek és a korabarokk szólóénekrepertoár megismerése.				
A tantárgy programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó készségek és kompetenciák:				
A már biztosan éneklő hallgatók tovább fejleszthetik tudásukat az egyházenetörténeti repertoár egy és kétszólamú egyházi darabjaival valamint kantikum antifónák, introitusok, prózák és nehezebb himnuszok éneklésével.				
Évközi tanulmányi követelmények:				
Aktív részvétel az órákon.				
Kötelező irodalom:				
Ajánlott irodalom:				

HT ÉRTÉ715 – Társas ének 1.				
Tantárgy felelőse: Papp Anette	Féléves óraszám: N:30	Órarendi beosztás: Egyéni megbeszélés szerint	Előtanulmányi kötelezettségek:	
Tantárgy előadója: Kulesár Virág Kata				
Előadók fogadóórái:	Kredit:	Meghirdetés féléve:	Ajánlott félév:	Értékelés módja: Gyakorlati jegy

Oktatás nyelve: magyar	Típusa: SZV	tavaszi		Értékelés módszere: Házi hangverseny a félév végén
A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:				
A kurzuson részt vevő hallgatók vokális készségeinek fejlesztése.				
A tantárgy programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó készségek és kompetenciák:				
A kurzusra a hallgatók párban jelentkezhetnek, a félév során készségeiknek megfelelő kétszólamú korálfeldolgozásokat és kis egyházi koncerteket, kánonokat tanulnak.				
Évközi tanulmányi követelmények:				
Aktív részvétel az órákon, az énekelt anyag gyakorlása.				
Kötelező irodalom:				
Ajánlott irodalom:				

HT ÉRTÉ716 – Társas ének 2.				
Tantárgy felelőse: Papp Anette	Féléves óraszám: N:30	Órarendi beosztás: Egyéni megbeszélés szerint	Előtanulmányi kötelezettségek:	
Tantárgy előadója: Kulesár Virág Kata				
Előadók fogadóórái:	Kredit:	Meghirdetés féléve:	Ajánlott félév:	Értékelés módja: Gyakorlati jegy
Oktatás nyelve: magyar	Típusa: SZV	tavaszi		Értékelés módszere: Házi hangverseny a félév végén
A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:				
A kurzuson részt vevő hallgatók vokális készségeinek fejlesztése.				
A tantárgy programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó készségek és kompetenciák:				
A kurzusra a hallgatók párban jelentkezhetnek, a félév során készségeiknek megfelelő kétszólamú korálfeldolgozásokat és kis egyházi koncerteket, kánonokat tanulnak.				
Évközi tanulmányi követelmények:				
Aktív részvétel az órákon, az énekelt anyag gyakorlása.				
Kötelező irodalom:				
Ajánlott irodalom:				

HT ÉRTÉ717 – Kamarakórus – Óprotestáns liturgikus tételek			
Tantárgy felelőse: Papp Anette	Féléves óraszám:	Órarendi beosztás:	Előtanulmányi kötelezettségek:

Tantárgy előadója: Papp Anette	N:30	kedd 17:00 vagy közös megbeszélés alapján más időpont.		
Előadók fogadóórái:	Kredit:	Meghirdetés féléve:	Ajánlott félév:	Értékelés módja: Gyakorlati jegy
Oktatás nyelve: magyar	Típusa: SZV	tavaszi		Értékelés módszere: Házi hangverseny a félév végén
A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:				
A tiszta intonáció és a kottaolvasási készség fejlesztése.				
A tantárgy programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó készségek és kompetenciák:				
A félév során elsősorban egy óprotestáns úrvacsorás liturgia anyagának megtanulására és bemutatására készülünk, de olyan homofón feldolgozásokat is tanulunk, amelyek fejlesztik az énekesek kottaolvasási készségét, és alkalmasak a Kar és Egyetem rendezvényein való előadásra.				
Évközi tanulmányi követelmények:				
Az órákon és a saját rendezvényeinken, liturgiákban való aktív részvétel.				
Kötelező irodalom:				
Ajánlott irodalom:				

HT GSVS352; HT ÉRTÉ718 – A fiatalok számára az Élő Ige a legfontosabb!				
Tantárgy felelőse: Dr. Literáty Zoltán	Féléves óraszám: 30	Órarendi beosztás:	Előtanulmányi kötelezettségek:	
Tantárgy előadója: Ablonczy Áron				
Előadók fogadóórái:	Kredit: 2	Meghirdetés féléve:	Ajánlott félév:	Értékelés módja: gyakorlati jegy
Oktatás nyelve: magyar	Besorolása /Típusa: KV/SZV	Időpont: csütörtök: 15:30- 17:00		Értékelés módszere: órai munka, prezentáció,
A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:				
A tantárgy célja olyan fontos gyakorlati tudás fejlesztése, melyek szükségesek lesznek a fiatalok között való szolgálatban. A szeminárium végére a résztvevők ismerik és értik az evangélium és élő ige erejét és azt minden kontextusban képesek alkalmazni az ifjúsági munkában. Képesek lesznek ifjúság szakmailag komplexen gondolkodni intézményi, gyülekezeti valamint családi ifjúsági munka kapcsán.				
Vendégelőadók, állandó kérdezési lehetőség, esettanulmányok, videók, riportok és projektfeladatok színesítik a készségek elsajátításának lehetőségét.				
A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó készségek és kompetenciák:				

Az ifjúsági munkában nagy csábítás, hogy máshol jól működő módszereket vegyünk át és azokra támaszkodjunk. Előfordul az Egyházunkban, hogy már nem tulajdonítunk erőt az igének és ezért más tevékenységekhez folyamodunk, más módszereket próbálunk ki, amiktől változást, közösség építést várunk. A szeminárium célja, hogy megerősítse a hallgatókat abban, hogy Isten ígénének van ereje és a lehető legjobb eszközünk a fiatalok felé való szolgálatban. A szeminárium során kiderül, hogy miért erre vágnak a leginkább a fiatalok, hogy hirdethetünk feléjük ígét, hogyan kísérhetjük őket személyesen, hogyan adhatunk választ a számukra fontos kérdésekben az igéből.

A tantárgy programja:

- Élő ige, ami erősebb minden módszernél az ifimunkában
- Mi az evangélium?
- Igehirdetés fiatalok között, de nem prédikálás – A tanítványozás feladata, mint az élő ige hirdetésének fontos módja
- Értsd jól és tanítsd jól az Élő Igét a fiatalok között – alkalomra készülés és igehirdetés fiatalok között 1-2
- Élő ige, amire a fiatalok vágnak egy prédikációban
- Modell ifi – Mit kezdünk a szorongással az Élő Ige alapján? – (Ifi alkalmat szimulálunk számotokra – beszélgetés)
- Modell ifi – Miért férfinek és Nőnek teremtette Isten az embert az Élő Ige alapján? (Ifi alkalmat szimulálunk számotokra – beszélgetés)
- Misszió a fiatalok felé, amiben az Ige élő és ható eszköz, tartalom.
- Hogyan érthetem meg az elhívásomat, Isten akaratát az Élő igéből az életemre, szolgálatomra nézve?

Évközi tanulmányi követelmények:

A jegy megszerzéséhez szükség van projektfeladat készítésére, óraközi olvasásra és aktív órai részvételre.

Kötelező irodalom:

- Cameron Cole, Jon Nielson: Gospel centered youth ministry, The Gospel Coalition, Wheaton USA, Crossway, 2016
- Timothy Keller: Gyülekezet a központban, Harmat-Kálvin-Luther, Budapest, 2019
- Andrew Root – Unpacking Scripture in Youth Ministry, Zondervan, 2012 Grand Rapids

Ajánlott irodalom:

- Martin Saunders: You work from scratch – Monarch Books – Oxford, UK - 2013
- Burns, Jim: Ifjúságépítők - Ifjúsági vezetők kézikönyve, Debrecen, Új Reménység Alapítvány, 2005.
- Fields, Doug: Az ifjúsági munka első két éve - Személyes és gyakorlati útmutató a helyes kezdéshez, Debrecen, Új Remény Alapítvány, 2009.
- Fields, Doug: Céltudatos Ifjúsági szolgálat – Az IFI vezetés praktikái, alapjai - Debrecen, Új Remény Alapítvány, 2013
- Root, Andrew; Creasy Dean Kenda: The theological turn in youth ministry> Illinois, USA, IVP Books, 2011
- Tari Annamária: Z generáció, Budapest - Tericum Kiadó, 2011,
- Champbell, Ross: Dühöngő ifjak- Hogyan szelidíthetjük meg gyermekeink haragját? Budapest, Harmat, 2007.
- Kerekes Szabolcs: Mátrix közösség - Ahol a születő kor istenkeresői otthonra találnak, Budapest, Harmat, 2010.
- T.Faix & M. Hofmann & T. Künkler: Miért nem hiszek már, Koinónia, 2020, Budapest
- Magyar Református Nevelés, 2017/4, A Z generáció katechézise
-

- St. Clair, Barry: Vezetés - Ifjúsági munkások felkészítése a fiatalok lelki érettségének elősegítésére, Budapest, Primo Kiadó, 1992.
- Robbins, Duffy: Building a youth ministry that builds disciples – A small book about a big idea – Grand Rapids, Michigan, Zondervan, 2011
- (Szerk.): Siba Balázs, Szabóné László Lilla, Pángyánszky Ágnes: Együtt a hit útján – Gyülekezetpedagógiai kézikönyv, , Budapest, Kálvin Kiadó, 2019
- www.ifjusagepito.com/blog/
- www.youtube.com/ifjusagepitok

HT RSVS215 - Görög nyelvi szövegolvasás, nyelvtani rendszerezés és ismeretbővítés

Tantárgy felelőse: Dr. Pethő Sándor	Féléves óraszám: 30	Kredit: 2	Előtanulmányi kötelezettség: -----	
Tantárgy előadója: Dr. Pethő Sándor	Tárgy besorolása:	Meghirdetés féléve: tavaszi hétfő 15:00-16:30	Oktatás nyelve: magyar	Értékelés módja: Gyakorlati jegy
			Ajánlott félév: tavaszi	Értékelés módszere: Lásd alább.

A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:

A kurzus célcsoportját azok a hallgatók képezik, akik már megismerték a görög nyelv alapjaival, de szeretnék eddig megszerzett tudásukat rendszerezni, új ismereteket szerezni. Ebből következően azok számára is hasznos lehet, akik a görög nyelv oktatása során lemaradtak valamilyen fontos ismeretről, és ez gátolja haladásukat, és azok számára is, akik egyébként eredményesen teljesítették a görög nyelvoktatás követelményeit, de szeretnék tudásukat – akár a szigorlatra készülve, akár személyes célból – a korábbinál szilárdabb alapokra helyezni. Az oktatás szemináriumi keretek között, azaz kis csoportban zajlik, ezért az évfolyam szinten folyó oktatásnál nagyobb hangsúlyt kapnak az egyéni igények, illetve több lehetőség nyílik a személyes hiányosságok pótlására is. Ez természetesen azt is jelenti, hogy a kurzus felvételéhez nem szükséges, hogy a hallgatók eleve kitűnő görög tudással jelentkezzenek. Ellenkezőleg: az oktatás keretei között arra fogunk törekedni, hogy a követelményeket kinek-kinek az eddig megszerzett tudásszintjéhez szabjuk, és annak bővítésére tegyünk kísérletet. A cél, hogy a résztvevők saját tudásszintjüknek megfelelően érjenek el haladást, és közben pozitív, a további egyéni munkát megalapozó élményeket szerezzenek a görög nyelv tanulásáról.

A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó készségek és kompetenciák:

Az oktatás célja nem a nyelvtani ismeretek pusztá elsajátítása és mechanikus, azaz szövegidegen reprodukálása. Ahhoz, hogy bármilyen szöveget megértsünk, nyilvánvalóan szükség van nyelvtani ismeretekre, ám ezek életidegen elsajátítása önmagában még nem teszi lehetővé a legegyszerűbb mondat lefordítását sem. Éppen ezért az órán nem elvont szabályokat fogunk megtanulni (átismételni), hanem valóságos – vagyis nem a nyelvkönyvek írói által gyártott „műgörög” – szövegek segítségével azt vizsgáljuk meg, hogy ezek a szabályok hogyan működnek a maguk eredeti szövegösszefüggésében. Ezért kezdettől fogva hosszabb-rövidebb mondatokkal, szakaszokkal fogunk foglalkozni. Ennek során a hallgatók bizonyos fokú, az órán nem tárgyalt szövegekre is alkalmazható fordítási készségeket is elsajátíthatnak. Kiindulópontként az Újszövetség görög szövegét fogjuk használni. Ezen belül törekedni fogunk arra, hogy a lehető legtöbb szövegcsoporthal ismerkedjünk meg. Mivel azonban a kurzusra különböző szintű görög tudással rendelkezőket várunk, lehetőség lesz arra is, hogy a legjobbak (igény szerint) megpróbálkozzanak egy-egy rövidebb és könnyebb klasszikus görög mondat/szakasz lefordításával is.

Fontos tudnivaló: a kurzus nyelvi, és nem elsődlegesen teológiai jellegű. Ezért a bibliai és általános teológiai szempontok az elképzelések szerint csak annyiban kerülnek szóba, amennyiben azok a szöveg, mint olyan megértését elősegítik. A nyelvtani követelmények inkább a közép, mint a felső szint teljesítéséhez vannak igazítva. Ez azt jelenti, hogy a kurzus nem terjed ki a görög fogalmazás, és kifinomultabb stilisztika tanítására. Erre – igény szerint és megfelelő alap nyelvtani tudás birtokában – egyénileg kerülhet sor.

Évközi tanulmányi követelmények:

Az óra jellegéből következően interaktív, így mindenkinek lesz lehetősége arra, hogy megnyilvánuljon és tudása szintjéről folyamatosan számot adjon. Ezért a legfontosabb évközi tanulmányi kötelezettség az órán való aktív részvétel. A félévet lezáró gyakorlati jegy megszerzésének feltétele egy-egy közepesen nehéz görög szakasz fordítása és – a félévben szóba kerülő nyelvtani jelenségek alapján elvégzett – nyelvi elemzése.

Kötelező irodalom:

Az óra jellegéből adódóan kötelező szakirodalmat nemigen lehet megadni. A szövegolvasás elsődleges forrásaként az Újszövetség görög szövegét fogjuk használni, a hozzá kapcsolódó nyelvi és fordítási segédeszközökkel. Az Újszövetség bármely forgalomban lévő görög kiadása használható. További támpontokat a hallgatói felkészültség és készség ismeretének hiányában előre nem tudok megadni. Ezek esetleges kijelölésére a tanulmányok konkrét menetének és a haladás ütemének ismeretében kerülhet sor.

HT RSVS216 - Mítoszok a modern tömegkultúrában

Tantárgy felelőse: Dr. Pethő Sándor	Féléves óraszám: 30	Kredit: 2	Előtanulmányi kötelezettség: -----	
Tantárgy előadója: Dr. Pethő Sándor	Tárgy besorolása: kedd: 15:00-16:30	Meghirdetés féléve:	Oktatás nyelve: magyar	Értékelés módja: Gyakorlati jegy
			Ajánlott félév: tavaszi	Értékelés módszere: Lásd lentebb.

A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:

A kurzus interdiszciplináris jellegű. Közéleti meghatározás szerint főként filozófiai, vallás-és kultúrtörténeti szempontokat próbál érvényesíteni. Ezen túlmenően – témaválasztásából adódóan – hasznos lehet, ha a résztvevők rendelkeznek bizonyos kommunikációelméleti alapokkal is. Az ilyen irányú ismereteknek azonban nem feltétlenül kell túlterjedniük a teológiai oktatás során egyébként megszerezhető mértéken. A kurzus tanúságos és hasznos elvégzéséhez alapjában véve elegendő, ha a résztvevők fogyasztói szinten találkoztak már a tömegkultúra témába vágó filmjeivel (fantasy, akció, science fiction), olvastak ilyen jellegű könyveket, vagy hallgattak ilyen típusú zenét.

A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó készségek és kompetenciák:

A kurzus célkitűzése kettős. Egyrészt természetesen szakmai- tárgyi ismeretek közlésére törekszik. Másrészt, (és ugyanilyen mértékben) szemléletformáló jellegű. Ez utóbbi vonatkozásban azoknak a fogalmainknak az árnyalását célozza meg, melyeket a tömegkultúra nap nap után az összes rendelkezésére álló médiumon (televízió, film, zene, képzőművészet stb.) keresztül közvetít felénk. Valóban olyan szekularizált világban élünk, melyben a szakrális értékek és a mitológiából ismert struktúrák elveszítették a jelentőségüket és a jelentésüket? Vannak-e még a modern és posztmodern kornak szakrális támpontjai? Léteznek-e még a szó klasszikus értelmében vett hősök, próbatételek, vagy mindez már régen a múlté? Átvette-e a mitológiából ismert hős szerepét a fogyasztó, vagy éppenséggel egy új hősi (vagy éppen antihősi) morál formálódásának vagyunk a tanúi?

Évközi tanulmányi követelmények:

A félév gyakorlati jeggyel zárul. Megszerzésének feltétele, hogy a résztvevők a félév során egy előzetesen egyeztetett időpontban a tematikához kapcsolódó témában az adott órai közös munkához bevezetőként szolgáló kiselőadást tartsanak.

Kötelező irodalom:

A fentebb meghatározott teljesítési követelményből következően az egyes témákhoz tartozó kötelező és ajánlott irodalom eseti jelleggel, a hallgató témaválasztásának függvényében kerül kijelölésre.

HT BSVS004 - Jézus példázatai Lukács evangéliumában

Tantárgy felelőse: Pataki András Dávid	Féléves óraszám:	Kredit:	Előtanulmányi kötelezettség:	
Tantárgy előadója: Pataki András Dávid	Tárgy besorolása:	Meghirdetés féléve:	Oktatás nyelve: magyar	Értékelés módja:
			Ajánlott félév:	Értékelés módszere:

A tantárgy szakmai tartalma, elsajátításának célja:

A jézusi példázatok magyarázatának szempontjai a Lukács evangéliumában található példázatok alapján.

A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó készségek és kompetenciák:

Jézus tanításának egyik legsajátosabb és legmarkánsabb részét alkotják példázatai, amelyek szemléletes képekbe és meglepő jelenetekbe burkolva vonzzák közel egykori hallgatójukat és mai olvasójukat az evangélium tartalmának hangsúlyos összefüggéseire. Kétezer év gazdag írásmagyarázati hagyománya mutatja, milyen kivételes hatással vannak ezek a történetek az egyház életére és a keresztyén teológiai gondolkodásra; utóbbiak ugyanakkor hasonló intenzitással formálták a példázatok kutatóinak elvárásait és következtetéseit. A Lukács evangéliuma különösen is alkalmas ennek az erőteljes interakciónak az érzékeltetésére, hiszen példázatai között éppúgy ott vannak a legnépszerűbbek, mint az irgalmas samaritánus és a tékozló fiú története, ahogy a legtöbb kihívást jelentőek is, mint például a hamis sáfáré meg a hamis bíróé.

Mi segítheti az egyes példázatok helyes megértését? Hogyan, milyen szemlélettel és milyen eszközökkel ragadhatjuk meg a bennük rejlő üzenetet? Mire taníthatja és mire figyelmezteti a 21. századi olvasót az elmúlt évszázadok sokszínű, gyakran egymásnak feszülő interpretációinak zavarba ejtő bősége? Mit akart elmondani Jézus ezeknek a történeteknek a segítségével? Ki lehet-e szűrni azokat az elterjedt asszociációkat, amelyek nincsenek összhangban, esetleg néhol egyenesen ellentétesek, az ő szándékával? A szeminárium keretében a példázatok exegézisét meghatározó fontosabb hermeneutikai elvek és megközelítések megismerése után a harmadik evangélium példázatait megvizsgálva próbálunk választ keresni ezekre a kérdésekre.

Évközi tanulmányi követelmények:

A szeminárium résztvevői Lukács evangéliuma egy általuk választott példázatát mutatják be referátum, illetve rövid (1-2 oldalas) dolgozat keretében.
Aktív órai részvétel.

Kötelező irodalom:**Ajánlott irodalom:**

Craig L. BLOMBERG: *Interpreting the Parables*. Leicester: Apollos, 1990.
Kenneth E. BAILEY: *Poet & Peasant and Through Peasant Eyes. A Literary-Cultural Approach to the Parables of Luke*. Grand Rapids, MI: Eerdmans, 1983.
Darrell L. BOCK: *Luke (IVP New Testament Commentary Series)*. Downers Grove, IL – Leicester: InterVarsity Press, 1994.
Darrell L. BOCK: *Luke (NIV Application Commentary)*. Grand Rapids, MI: Zondervan, 1996.

Darrell L. BOCK: *Luke (Baker Exegetical Commentary on the New Testament)*. 2 kötet. Grand Rapids, MI: Baker, 1994/1996.

François BOVON: *Das Evangelium nach Lukas (Evangelisch-Katholischer Kommentar zum Neuen Testament)*. 4 kötet. Düsseldorf—Zürich: Benziger – Neukirchen-Vluyn: Neukirchener, 1989/1996/2001/2009.

R. Alan CULPEPPER: The Gospel of Luke. In: *The New Interpreter's Bible: Volume IX*. Nashville, TN: Abingdon, 1995.

Martin M. CULY – Mikeal C. PARSONS – Joshua J. STIGALL: *Luke. A Handbook on the Greek Text (Baylor Handbook on the Greek New Testament)*. Waco, TX: Baylor, 2010.

James R. EDWARDS: *The Gospel according to Luke (Pillar New Testament Commentary)*. Grand Rapids, MI – Cambridge: Eerdmans, 2015.

Craig A. EVANS: *Luke (New International Biblical Commentary)*. Peabody, MA: Hendrickson, 1990.

Greg W. FORBES: *The God of Old. The Role of the Lukan Parables in the Purpose of Luke's Gospel*. Sheffield: Sheffield Academic Press, 2000.

R. T. FRANCE: *Luke (Teach the Text)*. Grand Rapids, MI: BakerBooks, 2013.

David E. GARLAND: *Luke (Zondervan Exegetical Commentary on the New Testament)*. Grand Rapids, MI: Zondervan, 2011.

Norval GELDENHUYS: *Commentary on the Gospel of Luke (New International Commentary on the New Testament)*. Grand Rapids, MI: Eerdmans, 1951.

David GOODING: *According to Luke. The Third Gospel's Ordered Historical Narrative*. Coleraine: Myrtlefield, 1987, 2013.

Joel B. GREEN: *The Gospel of Luke (New International Commentary on the New Testament)*. Grand Rapids, MI – Cambridge: Eerdmans, 1997.

Walter GRUNDMANN: *Das Evangelium nach Lukas (Theologischer Handkommentar zum Neuen Testament)*. Berlin: Evangelische Verlagsanstalt, 1934.

William HENDRIKSEN: *The Gospel of Luke (New Testament Commentary)*. Edinburgh: Banner of Truth, 1978.

Arland J. HULTGREN: *The Parables of Jesus. A Commentary*. Grand Rapids, MI – Cambridge: Eerdmans, 2000.

Joachim JEREMIAS: *Jézus példázatai*. Budapest: Református Zsinati Iroda, 1990.

Luke Timothy JOHNSON: *The Gospel of Luke (Sacra Pagina)*. Collegeville, MN: Liturgical Press, 1991.

Arthur A. JUST Jr.: *Luke (Ancient Christian Commentary on Scripture: New Testament III)*. Downers Grove, IL: InterVarsity Press, 2003.

KOCSIS Imre: *Lukács evangéliuma (Szent István Bibliakommentárok)*. Budapest: Szent István Társulat, 2007.

KOZMA Zsolt: *Jézus Krisztus példázatai*. H.n.: Iránytű Alapítvány, 2002.

Amy-Jill LEVINE: *Short Stories by Jesus. The Enigmatic Parables of a Controversial Rabbi*. New York, NY: HarperCollins, 2014.

Amy-Jill LEVINE – Ben WITHERINGTON III: *The Gospel of Luke (New Cambridge Bible Commentary)*. Cambridge: University Press, 2018.

Walter L. LIEFELD: Luke. In: *The Expositor's Bible Commentary. Volume 8: Matthew, Mark, Luke*. Grand Rapids, MI: Zondervan, 1984.

Eta LINNEMANN: *Gleichnisse Jesu. Einführung und Auslegung*. Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht, 1964³.

Richard LONGENECKER (szerk.): *The Challenge of Jesus' Parables*. Grand Rapids, MI – Cambridge: Eerdmans, 2000.

I. Howard MARSHALL: *The Gospel of Luke: A Commentary on the Greek Text (New International Greek Testament Commentary)*. Exeter: Paternoster – Grand Rapids, MI: Eerdmans, 1978.

John P. MEIER: *A Marginal Jew. Rethinking the Historical Jesus. Volume Five: Probing the Authenticity of the Parables*. New Haven – London: Yale University Press, 2016.

Leon MORRIS: *The Gospel according to Luke: An Introduction and Commentary (Tyndale New Testament Commentaries)*. Grand Rapids, MI – Cambridge: Eerdmans, 1988.

John NOLLAND: *Luke (Word Biblical Commentary, Vol. 35a-c)*. 3 kötet. Dallas, TX: Word, 1989/1993.

Mikeal C. PARSONS: *Luke (Paideia Commentaries on the New Testament)*. Grand Rapids, MI: Baker, 2015.

PRÖHLE Károly: *Lukács evangéliuma. Fordítás és magyarázat*. Budapest: Evangélikus Egyetemes Sajtóosztály, 1991².

Ortensio DA SPINETOLI: *Lukács: A szegények evangéliuma*. Szeged: Agapé, 1996.

Walter SCHMITHALS: *Das Evangelium nach Lukas (Zürcher Bibelkommentare, NT 3.1)*. Zürich, Theologischer Verlag, 1980.

Gerhard SCHNEIDER: *Das Evangelium nach Lukas (Ökumenischer Taschenbuchkommentar zum Neuen Testament, Bd. 3/2)*. 2 kötet. Gütersloh: Gütersloher Verlagshaus Gerd Mohn – Würzburg: Echter, 1977.

Thomas R. SCHREINER: Luke. In: *ESV Expository Commentary. Vol. VIII: Matthew—Luke*. Wheaton, IL: Crossway, 2021.

Heinz SCHÜRMAN: *Das Lukasevangelium (Herders Theologischer Kommentar zum Neuen Testament III)*. 2 kötet (1,1—9,50 és 9,51—11,54). Freiburg – Basel – Wien: Herder, 1969/1994.

Klyne SNODGRASS: *Stories with Intent. A Comprehensive Guide to the Parables of Jesus*. Grand Rapids, MI – Cambridge: Eerdmans, 2008.

Robert H. STEIN: *An Introduction to the Parables of Jesus*. Philadelphia, PA: Westminster Press, 1981.

Robert H. STEIN: *Luke (New American Commentary, Vol. 24)*. Nashville, TN: Broadman, 1992.

VARGA Zsigmond: Lukács evangéliumának magyarázata. In: *A Szentírás magyarázata (Jubileumi kommentár). III: kötet*. Budapest, Kálvin: 1995².

Michael WILCOCK: *The Message of Luke: The Saviour of the World (Bible Speaks Today)*. Leicester – Downers Grove, IL: Inter-Varsity Press, 1979.

Ruben ZIMMERMANN (szerk.): *Kompendium der Gleichnisse Jesu*. Gütersloh: Gütersloher Verlagshaus, 2015².

HT BSVS005 - Az evangélium hirdetése képekben

Tantárgy felelőse:	Féléves óraszám:	Órarendi beosztás: Három oktatási blokkban: február 23.; március 8.; április 26. 9-15 óráig	Előtanulmányi kötelezettségek:	
Tantárgy előadója: Pataki András Dávid				
Előadók fogadóórái:	Kredit:	Meghirdetés féléve:	Ajánlott félév:	Értékelés módja:
Oktatás nyelve: magyar	Besorolása /Típusa:			Értékelés módszere:

A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:

Az evangéliumi üzenet szemléletes, képszerű bemutatásának útjai a 21. század szekularizált társadalmában.

A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó készségek és kompetenciák:

A Szentírásban feljegyzett igehirdetések főbb gondolatait gyakran a kor embere számára mindennapos, jól megjegyezhető, néha kimondottan provokatív képek és történetek illusztrálják. Ez a próféták prédikációira vagy az apokaliptika irodalmára éppúgy igaz, mint Jézus példázataira. De hogyan ragadhatjuk meg a 21. században az evangélium lényegét, és hogyan tudjuk azt a saját kortársainknak hasonlóan szemléletes módon átadni? Milyen képek segíthetnek abban, hogy személyessé váljon a keresztyén üzenet? Mire érdemes figyelni, hogy az illusztráció ne vezessen félre, ne téves asszociációkat ébresszen fel? Hogyan ébreszthetjük fel történetekkel a figyelmet, és hogyan tudják ezek érzékeltetni az evangélium relevanciáját a mai ember számára?

Ezekre a kérdésekre keressük a választ a közelmúlt és a jelen meghatározó református evangéliumhirdetőinek az igehirdetéseit megvizsgálva. A szeminárium vendége Végh Tamás nyugalmazott lelkipásztor, aki sok évtizedes evangélizációs szolgálatának tapasztalataiba vezeti be a résztvevőket, elméleti szempontokkal és gyakorlati példákkal. A szemináriummal a KRE HTK a Magyarországi Református Egyházban 2024-re meghirdetett „Élő Ige évéhez” csatlakozik.

Évközi tanulmányi követelmények:

Aktív órai részvétel. Órákon kapott, rövid gyakorlati feladatok teljesítése.

Kötelező irodalom:

Ajánlott irodalom:

CSERI Kálmán: *Fürödj meg és megtisztulsz*. Budapest: Harmat, 1992. (Több kiadásban megjelent, a legújabb: *Naámán – Fürödj meg, és megtisztulsz*. Budapest: Harmat, 2013.)
 VÉGH Tamás: *A nagy szabadítás. A Biblia üzenete 4 képben*. Budapest: Budapest—Fasori Református Egyházközség, 2009.

HT BSVS006; HT ÉRTÉ720 - Bepillantás az ökumenikus bibliafordítás műhelyébe – Márk evangéliuma

A Glimpse into the Workshop of the Ecumenical Bible Translation – Gospel of Mark

Tantárgy felelőse: Dr. habil. Pecsuk Ottó	Féléves / Heti óraszám:	Órarendi beosztás:	Előtanulmányi kötelezettségek:	
Tantárgy előadója: Dr. habil. Pecsuk Ottó				
Előadók fogadóórái: Megbeszélés szerint: opecsuk@yahoo.com	2 kredit	Meghirdetés féléve:	Ajánlott félév:	Értékelés módja: gyakorlati
Oktatás nyelve: magyar	Típusa: KV/SZV	tavaszi		Értékelés módszere:

A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:

Az ökumenikus bibliafordítás az első ilyen vállalkozás Magyarországon. A katolikus egyház és a Magyar Bibliatársulat szakemberei által készített fordítás a próba fordítás fázisában tart. Az Ószövetségből Ruth könyve, az Újszövetségből Péter első levele készült el. Az előző félévben Péter első levelének szövegét tekintettük át. Ebben a félévben a hallgatóknak lehetősége nyílik tanári vezetés mellett átanulmányozni a folyamatban lévő Mk evangéliuma fordítás szövegét, összevetni az eredeti göröggel és a legfontosabb magyar, illetve idegen nyelvű referenci fordításokkal.

A tantárgy programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó készségek és kompetenciák:

A hallgatók egyéni kutatási eredményeiket, fordítási, teológiai és nyelvi észrevételeiket megosztják egymással az órán. Kialakulhat egy magabiztosabb eligazodási képesség a görög alapszövegben és a fordítások megoldásaiban, önálló ítéletalkotásra nyílik lehetőség, fejlesztjük az érvelési képességünket és megismerjük a bibliafordítások egzegézisben és homiletikában (igehirdetésre való felkészülésben) játszott szerepét, a legfontosabb fordításelméleti igazságokat és buktatókat.

Évközi tanulmányi követelmények:

Márk evangéliumának feldolgozása egyéni felosztás alapján.

Az értékelés alapja az órai aktivitás (80%), a kiadott anyag feldolgozása és a félév végén beadott szemináriumi dolgozat, amely a féléves készülés jegyzetanyaga rendszerezve (20%).

Ajánlott irodalom:

- France, R. T., *The Gospel of Mark*. NIGTC. Eerdmans, 2002.
- Lane, W. L. *The Gospel of Mark*. NICNT. Eerdmans, 1974.
- Cranfield, C. E. B., *The Gospel according to St. Mark*. Cambridge, 1959.
- Alan, R. C., *Mark*. TNTC. IVP, 1989.

- Bibliafordítások: Károli21; RÚF 2014; SZIT-fordítás, Káldi NeoVulgata, Good News Bible, Gute Nachricht Bibel, New English Bible, New Living Bible:
<https://abibliamindenkie.hu/>; <https://ebo.kre.hu/>, <https://www.biblegateway.com/>

HT ÉRTÉ721 - Ideas on State, Law, Power and Politics: Political Philosophy of Luther and Calvin				
Tantárgy felelőse: DR. BIRKÁS ANTAL, habil., PhD	Féléves óraszám: 4x2 óra	Órarendi beosztás:	Előtanulmányi kötelezettségek: -	
Tantárgy előadója: DR. BIRKÁS ANTAL, habil., PhD				
Előadók fogadóórái:	Kredit:	Meghirdetés féléve: 2023/2024. II. félév	Ajánlott félév:	Értékelés módja: jegymegajánlás
Oktatás nyelve: angol	Besorolása /Típusa:			Értékelés módszere: beadandó dolgozat
<i>A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja: cél a teológushallgatók és joghallgatók látókörének bővítése; látni és láttatni azt, hogy mindkét nagy reformátornak volt állammal, joggal, hatalommal és politikával kapcsolatos tanítása – teológiai tanításuk az élet legkülönfélébb területein éreztette és érezteti a hatását. E hagyománynak ma is vannak tovább vihető elemei.</i>				
<i>A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó készségek és kompetenciák:</i>				
<p>The course is designed to introduce students to the thinking of the greatest reformers Luther and Calvin. The aim of the course is to analyze Christian political philosophy and to see the effects of Protestantism on the development of our political thinking.</p> <p>First meeting (20th of February, Tuesday, 4pm-5.30pm): The Protestant Reformation: Origins, Impact and Heritage (Historical overview: the main European connections; The start of reformation in Hungary; Spread of the new faith; Legacy of the reformation).</p> <p>Second meeting (19th of March, Tuesday, 4pm-5.30pm): meeting with vice-bishop and rector of the Lutheran University, András KORÁNYI. Church history in the 20th century in Hungary and the present situation of Protestantism in Hungary.</p> <p>Third meeting (16th of April, 4pm-5.30pm): Luther and Calvin on State, Law, Power and Politics. The heritage – the development of our political thinking; constitution, decision making, involvement in politics, Beruf-avocaion, economics etc. Text-analysis (HÖPFL, Harro: Luther and Calvin on secular authority.)</p> <p>Fourth meeting (7th of May, 4pm-5.30pm): Discussing and checking the work (essays) written by the students. End of semester.</p>				
<i>Évközi tanulmányi követelmények: óra részvétel</i>				

Kötelező irodalom:
HÖPFL, Harro: Luther and Calvin on secular authority. Cambridge Texts in the History of Political Thought. Cambridge University Press. 2005.
BIRKÁS, Antal: State and Church. Luther's View: The Two Kingdoms. In: 4th International Conference of PhD Students. University of Miskolc, Hungary. 11-17 August 2003.
Ajánlott irodalom:
TROELTSCH, Ernst: Protestantism and Progress. A Historical Study of the Relation of Protestantism to the Modern World. Williams and Norgate, London. G. P. Putman's Sons, New York. 1912.
FAGGYAS, Sándor and KORÁNYI, András: Reformation for 500 years. Protestáns Újságírók Szövetsége. Budapest. 2015.

HT RSVS209, HT ÉRTÉ431 - Egyháztörténeti források digitalizálása II.				
Tantárgy felelőse: Földváryné dr. Kiss Réka	Féléves óraszám: 30	Kredit: 2 kredit	Előtanulmányi kötelezettség: Ld. mintatanterv	
Tantárgy előadója: Dr. Lányi Gábor János	Tárgy besorolása: KV/SZV	Meghirdetés féléve: 2023/2024/II	Oktatás nyelve: magyar	Értékelés módja: gyakorlati jegy
			Ajánlott félév: tavaszi	Értékelés módszere: lásd követelmények
A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:				
A szeminárium célkitűzése ebben a félévben református közgyűjteményeinkben (Ráday Levéltár, Magyarországi Református Egyház Zsinatának Levéltára) található 19. század végi és 20. századi fotók digitalizálása egy későbbi nyilvános, internetes fotótár számára.				
A résztvevők online formában tartják egymással a kapcsolatot, a vezető ajánlására így történik meg a feldolgozandó források kiválasztása. A résztvevő elsajátíthatja a fényképes forrás digitalizálásának szempontjait, digitális jegyzéket készít a digitalizált anyaghoz. Betekintést nyer a 19-20. század eddig nem nyilvános református egyházi életének, vezetőinek világába.				
A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó készségek és kompetenciák:				
Konzultációs alkalmak egyedi megbeszélés alapján.				
Évközi tanulmányi követelmények:				
A szemináriumvezető által ajánlott dokumentumok digitalizálása, a digitalizált változatnak az eredetivel való egybevetése, jegyzék készítése				

HT BSVS007 - Bevezetés a qumránológiába				
Tantárgy felelőse: Egeresi László S.	Féléves óraszám: 15 x 2	Kredit:	Előtanulmányi kötelezettség: héber 1.	
Tantárgy előadója: Egeresi László S.	Tárgy besorolása: KV	Meghirdetés féléve: 2023/2024. II. szemeszter Időpont: hétfő 15:00-16:30	Oktatás nyelve: magyar	Értékelés módja: gyakorlati jegy
			Ajánlott félév:	Értékelés módszere: gyakorlati jegy (50 % óralátogatás, 30 % órai aktivitás, 20 % beadandó dolgozat)
A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:				

Ismerkedés a qumránológiával. Jelenleg egyházunkban nincs ezzel foglalkozó szakember, kedvet szeretnék csinálni szakdolgozathoz, akár hosszabb távon posztgraduális képzéshez (doktorinhoz) a hallgatónak.

A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó készségek és kompetenciák:

Bevezetés a qumráni tekercsekkel foglalkozó tudományba. Megtalálásuk, hármas jelentőségük az Ószövetség, az Újszövetség és a júdaizmus szemszögéből. Jelentősebb magyar fordítások, monográfiák, jelentősebb idegennyelvű folyóiratok, szövegkiadások, fordítások, Qumrán-kutatóközpontok, fontosabb kérdések megismerése, qumráni szövegolvasás tanári segítséggel.

Évközi tanulmányi követelmények:

gyakorlati jegy (50 % óralátogatás, 30 % órai aktivitás, 20 % egy beadandó dolgozat)

Kötelező irodalom:

magyarul: Fröhlich Ida fordítása és Xeravits Géza bevezetése (utóbbi csak a nem biblikus irodalmat tárgyalja), valamint P. Davies bevezetéstana – mindhárom elérhető a Török Pál Könyvtárban.

Ajánlott irodalom:

A tekercsek on-line elérhetőek, ezekről később a szemináriumon, valamint a Brill CD-Rom kiadása (elérhető a TPK –ban)

-A TPK vonatkozó qumránológiai része

-Martinez-Tigchelaar: The DSS – Study Edition (Leiden: Brill, 1999)

Schiffman-VanderKam: Encyclopedia of the DSS (Oxford: OUP, 2000)

Charlesworth, j. (Ed.): The Bible and the DSS (Waco: Baylor, 2006)

Lim, T.: The DSS – A Very Short Introduction (Oxford: OUP, 2005)

HT BSVS008 - Migránsok, (be)vándorlók és az Ószövetség

Tantárgy felelőse: Egeresi László S.	Féléves óraszám: 15 x 2	Kredit:	Előtanulmányi kötelezettség: héber 1.	
Tantárgy előadója: Egeresi László S.	Tárgy besorolása:	Meghirdetés féléve: 2023/2024. II. szemeszter Időpont: csütörtök 15:30-17:00	Oktatás nyelve: magyar	Értékelés módja: gyakorlati jegy
			Ajánlott félév:	Értékelés módszere: gyakorlati jegy (50 % óralátogatás, 30 % órai aktivitás, 20 % beadandó dolgozat)

A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:

A címhez kapcsolódó héber szókincs és elbeszélésanyag(ok) és szakirodalom megismerése, feldolgozása és ez alapján önálló vélemény kialakítása a szemeszter végére.

A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó készségek és kompetenciák:

A Héber Biblia elbeszéléseinek ide vonatkozó részeinek izolálása, a vonatkozó szókinccs áttekintése, a fordítások és a kommentáriróadalom áttekintése és értelmezése.

Évközi tanulmányi követelmények:

gyakorlati jegy (50 % óralátogatás, 30 % órai aktivitás, 20 % egy beadandó dolgozat)

Kötelező irodalom:

Egeresi L.S.: *Bibliai héber-magyar szótár* (Bp, 2022)
 Karasszon István: *Migráció: üldöztetés – menekülés – menekültügy Confessió*, 2023/4)

Ajánlott irodalom:

Egeresi L.S.: *Rúth* (Bp.: Kálvin Kiadó)
 Jenei Péter: A jövevények védelme a Szövetség könyvében (*Collegium Doctrorum*, 2019/I.)
 Tokics Imre: *A ius talionis és az asylum városok jogi, vallási és kultúratörténeti jelentősége a Tanakban* (Ph.D.)
 Szűcs Ferenc: *Menekültügy, migráció bibliai és teológiai etikai nézőpontból* (*Confessió*, 2023/4)
 Zsengellér József: *Migráció a Bibliában, biblia teológiai alapvetés*

HT BSVS009 - Apokaliptika az Ószövetségben

Tantárgy felelőse: Dr. Kovács Enikő Hajnalka	Féléves óraszám:	Kredit:	Előtanulmányi kötelezettség: Nincs	
Tantárgy előadója: Dr. Kovács Enikő Hajnalka	Tárgy besorolása:	Meghirdetés féléve:	Oktatás nyelve: magyar	Értékelés módja: gyakorlati jegy
			Ajánlott félév:	Értékelés módszere:

A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:

A szeminárium célja az Ószövetség apokaliptikus részeinek megismerése.

A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó készségek és kompetenciák:

Az apokaliptika jelentőségét, elhelyezkedését, értelmét vizsgáljuk meg az Ószövetség könyveiben. A szeminárium áttekintést akar adni, nem részletekbe menő analízist kínál, hanem az anyag elrendezésének és a motívumok megértésének a megkönnyítését, a legújabb szakirodalom alapján.

Évközi tanulmányi követelmények:

Az órákon való aktív részvétel.

Órarendi beosztás: megbeszélés szerint.

Kötelező irodalom:

COLLINS, John J.: *Ószövetségi apokaliptika és eszkatológia*, Jeromos Bibliakommentár I.: Az Ószövetség könyveinek magyarázata, Szent Jeromos Katolikus Bibliatársulat, Budapest, 2002
 COLLINS, John J. (ed.): *The Oxford Handbook of Apocalyptic Literature*, Oxford University Press, Oxford, 2014
 KARASSZON, István: *Az Ószövetség teológiai üzenete*, L'Harmattan kiadó, Budapest, 2021

Ajánlott irodalom:

COLLINS, John J.: Introduction: Towards the Morphology of a Genre, in: Collins, John J. (ed.): *Apocalypse: The Morphology of a Genre*, Semeia 14, SBL, USA, 1979

COLLINS, John J.: *The Apocalyptic Imagination, An Introduction to Jewish Apocalyptic Literature*, William B. Eerdmans publishing company, Grand Rapids, Michigan-Cambridge, 1998
 HANSON, Paul D.: *The Dawn of Apocalyptic*, Fortress Press, Philadelphia, 1979
 RUSSEL, D. S.: *The Method and Message of Jewish Apocalyptic*, The Westminster Press, Philadelphia, 1964

HT BSVS268 - Bibliai héber szövegolvasás II.

Tantárgy felelőse: Dr. Kovács Enikő Hajnalka	Féléves óraszám:	Kredit:	Előtanulmányi kötelezettség: -	
Tantárgy előadója: Dr. Kovács Enikő Hajnalka	Tárgy besorolása:	Meghirdetés féléve:	Oktatás nyelve: magyar	Értékelés módja: gyakorlati jegy
			Ajánlott félév:	Értékelés módszere:

A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:

A szeminárium célja a segítségnyújtás a héber biblia szöveg olvasásához, a héber nyelv tanulásához, valamint a memoriterek gyakorlásához.

A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó készségek és kompetenciák:

A szeminárium alatt lehetőség nyílik a héber nyelv gyakorlására, átismétlésére, a számon kért memoriterek olvasására, tanulására. A résztvevő hallgatók egyéni igényeihez alakítva kerül kidolgozásra a szeminárium programja. A kurzust a Bibliai héber szövegolvasás I. szeminárium folytatásaként hirdetjük meg.

Évközi tanulmányi követelmények:

Az órákon való aktív részvétel.

Órarendi beosztás: **szerda 16:45**

Kötelező irodalom:

Biblia Hebraica Stuttgartensia, Kittel, R., 5. Auflage, Deutsche Bibelgesellschaft, Stuttgart, 1997
 Egeresi László Sándor: *A bibliai héber nyelv tankönyve*, Budapest, 2015

Ajánlott irodalom:

Megbeszélés szerint.

HT BSVS269 - Dániel könyvének magyarázata

Tantárgy felelőse: Dr. Kovács Enikő Hajnalka	Féléves óraszám:	Kredit:	Előtanulmányi kötelezettség: Héber nyelvi szigorlat	
Tantárgy előadója: Dr. Kovács Enikő Hajnalka	Tárgy besorolása: Ószövetség írasmagyarázat	Meghirdetés féléve: 2023/24 I. félév	Oktatás nyelve: magyar	Értékelés módja: Kollokvium
			Ajánlott félév:	Értékelés módszere:

A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:

Dániel könyvének exegetikai problémáival foglalkozik a gyakorlati jellegű írasmagyarázat.

A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó készségek és kompetenciák:

A bibliai arám nyelvet megismerve, a hallgató konkrétan be is gyakorolja azt, egy kiválasztott rész olvasásával és fordításával. Egyrészt az apokaliptikus irodalom, másrészt pedig a késő fogság utáni kor

teológiájának megértését remélhetjük a magyarázatoktól. Javasolt olyan hallgató jelentkezése az előadásokra, aki már héber nyelvi exegézisben jártas.

Évközi tanulmányi követelmények:

Az órákon való aktív részvétel.

Órarendi beosztás: megbeszélés szerint.

Kötelező irodalom:

Jubileumi kommentár (1995).

Ajánlott irodalom:

Klasszikus kommentárirodalom, melyből kiemelkedik N. W. Porteous (1962), L. F. Hartmann/A. A. DiLella (1978), J.-C. Lebram (1984), J. J. Collins (1993), K. Koch (2005) magyarázata. Az egyes tanulmányok bőségéből kiemelve R. G. Kratz, *Translatio Imperii*, WMANT 63, Neukirchen-Vluyn: Neukirchener Verlag, 1991 könyvét, ill. a J. J. Collins és P. W. Flint által szerkesztett kötetet: *The Book of Daniel*, I–II, VTS 83, Leiden/Boston/Köln: Brill, 2001.

HT BSVS270 - Szigorlatra felkészítő bibliai héber nyelvgyakorlat

Tantárgy felelőse: Dr. Kovács Enikő Hajnalka	Féléves óraszám:	Kredit:	Előtanulmányi kötelezettség: -	
Tantárgy előadója: Dr. Kovács Enikő Hajnalka	Tárgy besorolása:	Meghirdetés féléve:	Oktatás nyelve: magyar	Értékelés módja: gyakorlati jegy
			Ajánlott félév:	Értékelés módszere:

A tantárgy szakmai tartalma elsajátításának célja:

A szeminárium célja a segítségnyújtás a bibliai héber nyelv tanulásához, valamint a szigorlatra való felkészüléshez.

A tantárgy rövid programja, megszerzendő ismeretek, elsajátítandó készségek és kompetenciák:

A szeminárium alatt lehetőség nyílik a héber nyelv gyakorlására, átismétlésére, a szigorlaton számon kért témák, memoriterek átnézésére. A résztvevő hallgatók egyéni igényeihez alakítva kerül kidolgozásra a szeminárium programja. A kurzust a II. évfolyam hallgatói részére hirdetjük meg.

Évközi tanulmányi követelmények:

Az órákon való aktív részvétel.

Órarendi beosztás: **szerda 15:00**

Kötelező irodalom:

Egeresi László Sándor: *A bibliai héber nyelv tankönyve*, Budapest, 2015

Biblia Hebraica Stuttgartensia, Kittel, R., 5. Auflage, Deutsche Bibelgesellschaft, Stuttgart, 1997

Ajánlott irodalom:

Megbeszélés szerint.

VI. éves képzés: Lelkigondozási oktatási egység – 2024. március 4-8.

Időpont	március 4. hétfő	március 5. kedd	március 6. szerda	március 7. csütörtök	március 8. péntek
8.30-10.00		Szőke Etelka és Szőke Attila: Házasság – család - lelkigondozás	Fodorné Ablonczy Mitka: Lelkigondozói szemlélet a kazuáliákhoz kapcsolódó beszélgetésekben	Lelkigondozói beszélgetések és helyzetek elemzése (Szabóné László Lilla vezetésével)	Lelkigondozói beszélgetések és helyzetek elemzése (Szabóné László Lilla vezetésével)
10.00-10.30 Szünet		szünet		szünet	szünet
10.30-12.00	Szabóné László Lilla: Bevezetés a blokk tematikáiba	Szőke Etelka és Szőke Attila: Házasság – család - lelkigondozás	Fodorné Ablonczy Mitka: Lelkigondozói szemlélet a kazuáliákhoz kapcsolódó beszélgetésekben	Lelkigondozói beszélgetések és helyzetek elemzése (Szabóné László Lilla vezetésével)	Lelkigondozói beszélgetések és helyzetek elemzése (Szabóné László Lilla vezetésével)
12.00-12.30	<i>áhítat</i>	<i>áhítat</i>	<i>áhítat</i>	<i>exhortáció</i>	<i>áhítat</i>
12.30-13.30	<i>ebédszünet</i>	<i>ebédszünet</i>	<i>ebédszünet</i>	<i>ebédszünet</i>	<i>ebédszünet</i>
13.30-15.00	Dominiák Zsolt: Lelkigondozás betegágnál (Bethesda)	Szőke Etelka és Szőke Attila: Házasság – család - lelkigondozás	Thoma Anita: A gyász – egy lelkigondozói kérdéskör	Szupervíziós tevékenységkísérés (Kocsev Miklós és Siba Balázs vezetésével)	Összegzés, zárás (Szabóné László Lilla)
15.00-15.15	szünet	szünet	szünet	szünet	szünet
15.15-17.00	Dominiák Zsolt: Lelkigondozás betegágnál (Bethesda)	Szőke Etelka és Szőke Attila: Házasság – család - lelkigondozás	Thoma Anita: A gyász – egy lelkigondozói kérdéskör	Szupervíziós tevékenységkísérés (Kocsev Miklós és Siba Balázs vezetésével)	

VI. éves képzés: Igehirdetés Blokk 6.év. 2023.04.15-19 (8:30-12:00-ig; 13:00-16:00-ig)

Hétfő

Egész nap: Stefán Attila + Czeglédi Péter Pál

előadáscím:

- Igehirdetés és misszió, Avagy a szívhez szóló Krisztus

Kedd

Délelőtt: Fukász László

előadáscímek:

- Az evangélizáció kontextusa és formai sajátosságai,
- Az evangélizáció tartalma

Délután: Dr. Füst-Molnár Szilveszter

előadáscímek:

- A keresztyén hitvallások és a (református) dogmatika (rendszeres teológia) szerepe mai egyházunk életében a keresztyén (szószéki) identitással összefüggésben
- A keresztyén (református) hitvallások és tanítás szerepe az igehirdetésben

Szerda

Délelőtt: Katona Viktor

előadáscímek:

- Igehirdetés szenvedélybetegek között
- Igehirdetés fiatalok között

Délután: Somogyi Péter főjegyző

előadáscímek:

- Igehirdetés a mai Református Egyház életében
- A vasárnapi igehirdetés szerepe a gyülekezeti életben és a lelkész életében

Csütörtök

Délelőtt: Dr. Kocsev Miklós és Dr. Siba Balázs

előadáscímek:

- Folyamatkísérés

Délután: Dr. Hős Csaba

Előadáscímek:

- Homiletikai szituációk a kazuáliák mögött
- A kazuáliák a gyülekezetépítés felől nézve

Péntek

Délelőtt: Mészáros László, tábori lp.

előadáscím:

- Igehirdetés háborúban

Délután: Hajdú Szabolcs Koppány

előadáscímek:

- Igehirdetés falusi gyülekezetben
- Igehirdetés esperesként

VI. éves képzés: Ifjúsági munka blokkhét – 2024. május 13-17.

Időpont	május 13. hétfő	május 14. kedd	május 15. szerda	május 16. csütörtök	május 17. péntek
8.30-10.00	Mi az ifjúsági munka célja? (Thoma László)	Fiatalokkal határhelyzetben - táborozás, nomád élet, stb. (Pálfalvi Viola)	Keretezés: missziói szemlélet (Thoma László)	Vezetői önismeret (Thoma László)	Bibliodramatikus elemek használata az ifjúsági munkában (Thoma László)
10.00-10.30	szünet	szünet	szünet	szünet	szünet
10.30-12.00	Mi az ifjúsági munka célja? (Thoma László)	Fiatalokkal határhelyzetben - táborozás, nomád élet, stb. (Pálfalvi Viola)	Kontextualitás az ifjúsági munkában: kulturális és életkori kontextualitás jelentősége, jelenléte az ifjúsági munkában (Thoma László)	Munkatársi csapat létrehozása és vezetése (Thoma László)	Bibliodramatikus elemek használata az ifjúsági munkában (Thoma László)
12.00-13.30	<i>ebédszünet</i>	<i>ebédszünet</i>	<i>ebédszünet</i>	<i>ebédszünet</i>	<i>ebédszünet</i>
13.30-15.00	Kapcsolódás a fiatalokhoz (Thoma László)	Szupervízió (Siba B.)	Az ifjúsági munka tervezése-elmélet, tervezési szempontok (Thoma László)	A konfirmáció, mint az ifjúsági munka része (Thoma László)	Lehetőségek a fiatalok közötti munkában: Bibliatanulmányozási módszerek, alternatív lehetőségek: Kereszt- kérdések, Alpha kurzus (Thoma László)
15.00-15.15	szünet	szünet	szünet	szünet	

15.15-16.45	Kapcsolódás a fiatalokhoz (Thoma László)	Szupervízió (Siba B.)	Az ifjúsági munka tervezése-elmélet, tervezési szempontok: gyakorlat (Thoma László)	Felnőtt fiatalok integrálása a gyülekezetbe (Thoma László)	
-------------	---	--------------------------	--	---	--

